

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* О. Ворошилов, Т. Гранчак, І. Соколова. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2004@ukr.net , www.nbu.gov.ua/siaz.htm. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 68
(11 вересня 2014 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	7
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	17
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	26
ПОЛІТИКА	36
ЕКОНОМІКА	42
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	47

У ЦЕНТРИ УВАГИ

П. Порошенко: Краще, щоб політика вершилася виборчими бюлетенями, а не автоматними чергами та залпами «градів»

З виступу Президента України П. Порошенка на засіданні Кабінету Міністрів 10 вересня 2014 р.

...Завдяки мужності та звитязі українських військових, славних воїнів Збройних сил України, Національної гвардії, Міністерства внутрішніх справ, Державної прикордонної служби за червень – серпень нам вдалося суттєво скоротити територію, контрольовану бойовиками.

З терористичної неволі визволено мільйони громадян України, в першу чергу мешканців Донбасу.

Але наш героїчний наступ змусив ворога вдатися до прямого вторгнення на територію Української держави, до використання підрозділів регулярної армії Російської Федерації, до ще більш масованого постачання техніки та високоточної зброї – в комплекті із фахівцями, які вміють професійно нею користатися та холоднокровно вбивають українців.

Людське ж життя є найвищою цінністю, і ми повинні зробити все можливе і неможливе для того, щоб припинити кровопролиття та покласти край стражданню людей.

Саме тому я вийшов з ініціативою про негайне припинення вогню. Домовилися про це в розмові з президентом Російської Федерації В. Путіним. В Мінську в рамках тристоронньої контактної групи було підписано відповідний Протокол, підкреслюю, протокол на основі Мирного плану Президента України.

Так, режим припинення вогню запроваджується зараз дуже непросто, дуже важко. Терористи час від часу намагаються постійно спровокувати українські війська.

Розраховую і проведені усі необхідні консультації з представниками ОБСЄ, спеціальної моніторингової групи, яка вже працює в Києві, про те, що саме ця організація візьме на себе левову частку навантаження щодо моніторингу, верифікації та забезпечення суворого дотримання режиму припинення вогню з усіх боків.

Повномасштабні бойові дії, я відповідально хочу на цьому наголосити, з 18:00 5 вересня не ведуться. На жаль, цього не можна побачити по більшості телеканалів, я можу сказати, що обстановка на фронті кардинально змінилася. Кожен день до 5 вересня, особливо в останні дні, країна втрачала десятки життів своїх героїв, кожен день серце стискалося, коли вночі мені дзвонили і повідомляли про черговий штурм, артилерійський обстріл чи атаку системи залпового вогню, які забирали життя найкращих українців.

...Що ми маємо зараз внаслідок підписання Протоколу?

Не лише збережені українські життя. Не лише зупинку наступу регулярних Збройних сил сусідньої країни. Розпочався процес звільнення українських військових і цивільних, які утримувалися незаконними збройними формуваннями.

Вже сьогодні з часу оголошення припинення вогню звільнено майже 700 наших громадян. До кінця тижня існує чіткий графік, коли ще 500 українців нарешті отримають можливість повернутися додому.

Мінський протокол передбачає не лише режим припинення вогню, але й окреслює контури майбутнього політичного врегулювання.

Я розумію, що ми вступили у передвиборну кампанію. Я розумію, що зараз комусь дуже хочеться створити неіснуючу сенсацію, продовжити війну, але народ України сьогодні потребує миру. Я в цьому твердо переконаний. І я не маю жодного сумніву в тому, що специфіка цієї кампанії мала б спонукати всіх відповідальних політиків не вдаватися до дешевого політиканства та примітивних політичних спекуляцій і об'єднатися навколо збереження миру в державі.

Я хотів би чітко поінформувати та наголосити, що Україна не зробила жодних поступок в питаннях своєї територіальної цілісності та державного устрою!

Ще раз наголошую: зараз йде війна за незалежність України. Не більше й не менше, за існування нашої держави, і ми нікому не здамо ані питання суверенного устрою, ані питання незалежності, ані питання територіальної цілісності.

Ми залишаємося соборною й унітарною державою.

І для того щоб в цьому усі мали можливість переконатися, я наполіг на тому, щоб, незважаючи на нібито існування таких домовленостей, усі документи, які підписуються, негайно були оприлюднені. І щоб кожен мав можливість в цьому переконатися.

Протокол передбачає відновлення і збереження суверенітету України на усій території Донбасу, в тому числі і тій, яка зараз тимчасово контролюється бойовиками. Ця частина теж повернеться в правове поле України.

Звертаю вашу увагу, що ні про яку федералізацію, ні про яке відчуження в Протоколі не йдеться і йтися не може.

Ще раз наголошую, що такі утворення, як так звані ДНР та ЛНР, в документі не згадуються взагалі!

Оговорено, що закон України «Про тимчасовий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» передбачає чітко статус цих регіонів у складі України.

Наступного тижня цей проект буде внесено до Верховної Ради. Цей проект забезпечує мирне повернення цих районів під український суверенітет. І я просив би, від цього залежить доля миру, підтримати його. Я просив би, щоб ми ні в якому разі не зірвали мирний процес.

Можу погодитися, що, напевно, ми будемо не в захваті від складу місцевих депутатів, яких на дострокових виборах до міських та районних рад оберуть мешканці Луганська та Донецька. Але хіба не краще, щоб політика

вершилася виборчими бюлетенями, а не автоматними чергами та залпами «градів»?

...Я буду відвертим. Напевно, один Господь знає, як довго буде тривати режим припинення вогню. Я можу лише запевнити вас, що українська влада спільно буде робити все можливе, щоб зберегти мир.

Але при цьому розслаблятися у нас немає жодних підстав.

Ми вже зараз здійснюємо перегрупування наших Збройних сил, Національної гвардії, прикордонників, але не для нападу і наступу, а для того, щоб гарантовано і ефективно забезпечити захист своєї території.

Щойно, я наголошую, завершено третю чергу часткової мобілізації.

Тризмінна робота оборонних підприємств України, яка була налагоджена за останні тижні, сьогодні дає можливість постачати у війська щодобово до 30 одиниць броньованої техніки з відновлення боєздатності після бойових дій або зі складів.

Три лінії оборони Маріуполя, велике угруповання військових і патріотичний порив місцевого населення, мешканців Маріуполя, сповнених рішучості захистити місто, створюють надійний заслон від можливої атаки з боку ворога на це квітуче і дуже проукраїнське зараз місто. Я в цьому переконався особисто, позавчора відвідавши Маріуполь.

Так, наше військо створюється з коліс, протягом лише останніх шести місяців, в той час як нам протистоїть одна з найбільших армій світу.

Військова потуга в Європі номер один. Збройні сили якої протягом останніх 10–15 років постійно модернізувалися і сьогодні володіють найсучаснішою, найдосконалішою зброєю у світі. Крім того, вони ще й набралися досвіду в різних «гарячих точках».

Це, на жаль, – тривала військова загроза. Вона не минеться і в тому випадку, коли поточна криза завершиться найближчим часом. Нам треба навчитися жити в таких умовах. І горизонт нашого стратегічного планування – не місяці, не роки, а, навіть, десятиліття.

Звертаю вашу увагу, що в день, коли у Мінську був підписаний меморандум тристоронньої групи, у Ньюпорті проходив саміт найбільшої безпекової організації світу, саміт НАТО. Можу наголосити, що, дякуючи зусиллям українських представників, ми вийшли зараз на максимально можливий рівень співпраці з Північноатлантичним альянсом, який тільки може бути з країною – не членом НАТО.

З низкою країн на двосторонньому рівні нам вдалося домовитися про суттєве розширення військово-технічного співробітництва. Я не маю жодного сумніву, що весь світ сьогодні продемонстрував бажання допомогти нам захистити себе. Але є реальність, друзі: ніхто за Україну воювати на нашій території не буде. Це – наш хрест, це наш святий обов'язок.

Так, зобов'язання влади зробити все можливе для того, щоб українському солдату було чим воювати, щоби створити умови захистити себе, ефективно діяти, і для цього використовуємо міжнародне співробітництво. Але це – справа українського війська. І підвищувати нашу обороноздатність – це наш з вами святий обов'язок.

...Я впевнений в тому, що матеріали, які зараз вам пропонуються, – там сформульовано реальні потреби нашої армії. Українська держава робить все можливе, щоб сьогодні забезпечити українського воїна всім необхідним. Ми будемо задовольняти потреби і в зброї, і в техніці, і в грошах, як би важко не було.

Ще дві з половиною тисячі років тому давньогрецький історик Фулідід дійшов висновку, що успіх у війні залежить від фінансів. Він знав, про що казав, бо писав історію війни, в якій сам брав участь.

Як би це не було важко, я запевняю, ми спільно знайдемо гроші на оборону. І зробимо так, щоб значна частка коштів пішла не в пісок, і не зависла на рахунках. Якщо ми не збудуємо ефективну систему воєнного управління, логістики й контролю за використанням ресурсів, ми нікого не переможемо.

Та система, яка існує зараз, – громіздка, допотопна, архаїчна. І я сьогодні чекаю пропозицій по створенню такої системи, якій би аплодували і українські воїни, і волонтери, і весь український народ. Треба дослідити кожен трюк в системі, який робить наші війська неефективними.

Волонтери, до речі, на моїй вчорашній зустрічі підказали, як краще це робити.

Немає жодного сумніву, що потреби армії треба визначати не за застарілими нормами постачання, за поживними папірцями та інструкціями, а по тому, що реально сьогодні необхідно бійцям та підрозділам в зоні АТО. Конкретному солдату, конкретній бригаді, батальйону, взводу, роті.

Ми сьогодні маємо обговорити готовність не лише Міноборони, а всіх підприємств, установ та організацій до виконання мобілізаційних завдань – незалежно від форми власності.

Війна дуже негативно впливає на нашу економіку. І економіка без реформ надто слабка, щоб гарантувати перемогу.

Щоб розірвати це коло, ми маємо прискорити реформи. Ми з урядом, з керівництвом парламенту робимо все можливе, щоб скоординувати і прискорити реформування, якого країна вже зачекалася.

«Нема лиха без добра» – вчить народна мудрість. І, оскільки військова загроза носить, на жаль, довготривалий характер, нагальні потреби оборони країни можуть зробити військово-промисловий комплекс одним із локомотивів вітчизняної економіки.

Ще одне питання – охорона українського державного кордону та захисне укріплення лінії безпосереднього протистояння з бойовиками.

Якщо без лінії Маннергейма не обійтися, значить, треба зводити й такі фортифікації, тільки ще більш потужні, з урахуванням досвіду попередників. Звертаю увагу, не фортифікаційні споруди зразка 1941–1942 рр., а те, чого сьогодні потребує сучасна оборонна наука. Глибоко ешелонована оборона, з танковими позиціями, з механізмами захисту від систем залпового вогню, з сучасною комунікацією, з чіткою взаємодією всіх підрозділів, які задіяні в антитерористичній операції. із спеціальною зоною, яка дозволяє ефективно застосовувати зброю.

Я не виключаю, що найближчим часом доведеться створити особливий режим перебування громадян в зонах, що прилягають до антитерористичної операції.

Заслуговує на увагу ініціатива громадськості щодо розробки стратегічного плану та створення інфраструктури для організації так званого партизанського руху. Ми і до цього маємо бути готовими, бо береженого й Бог береже.

Вже сама думка про те, що кожен метр української землі горітиме під ногами окупантів, має стати фактором, стримуючим від широкомасштабного вторгнення.

Зміцнення обороноздатності – це один із способів боротьби за мир.

Ми не прагнемо війни, ми хочемо миру, але, якщо хочеш миру, порох треба тримати сухим.

На кожному із тут присутніх лежить колосальна відповідальність за захист країни. Я впевнений, що сьогодні у нас відбудеться фахова дискусія з цього приводу.

Прошу не коливати повітря лише переліком проблем, нам вони дуже добре відомі, а одразу пропонувати шляхи їхнього вирішення в тих умовах, які є, тими ресурсами, які є в нашому розпорядженні.

Ще раз підкреслюю, навіть тема нашого засідання – зміцнення обороноздатності, планування будівництва фортифікаційних споруд, планування рубежів оборони, перегрупування і забезпечення підвищення ефективності дій наших Збройних сил і силових підрозділів. Все це робиться виключно для одного – ми маємо зберегти мир в державі. І ми це зробимо. Я в цьому переконаний, я в це вірю.

Хочу повідомити останню інформацію, яку я отримав від нашого головного управління розвідки : 70 % військ РФ відведені за кордон. І це ще одне палке сподівання, що мирні ініціативи мають гарну перспективу. І сьогодні, завдяки нашій спільній ефективній і злагодженій роботі від нашого об'єднання всієї країни залежить, наскільки ефективним буде подальший розвиток подій.

Ми збираємося вже зараз навести порядок в організації управління військами, коли лінія фронту, оборони буде триматися бригадами, коли у батальйонів територіальної оборони буде своє завдання і не у безпосередньому зіткненні з противником, а з оборони території. Коли зведені підрозділи Міністерства внутрішніх справ будуть мати свою функцію і утримувати звільнені від окупантів міста. Коли Нацгвардія буде мати виключно свою функцію і займатися притаманними їй і тільки їй завданнями.

Я впевнений в тому, що в цьому наведенню порядку буде сприяти відновлення миру.

Не треба сьогодні розслаблятися і думати, що війна не може прийти будь-куди. Ми сьогодні маємо бути готові і донести, бо народ України сьогодні потребує чесної і відвертої розмови щодо того, в якій ситуації знаходиться країна, які сьогодні перед Україною стоять загрози, яких відповідальних кроків від політиків та високопосадовців вона потребує. І я не

маю жодного сумніву – нам вдасться це організувати. Мир буде в Україні, ми все для цього зробимо. Все в Україні буде добре – я в це вірю (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 10.09*).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, заввідділу СІАЗ НБУВ

Мінський протокол про перемир'я у висновках політиків і експертів

У парламентській газеті «Голос України» в середу, 10 вересня, було оприлюднено текст Мінського протоколу за результатами тристоронньої контактної групи щодо спільних кроків, спрямованих на імплементацію мирного плану Президента України П. Порошенка та ініціатив президента РФ В. Путіна, підписаного в Мінську 5 вересня.

Документ містить 12 пунктів:

1. Забезпечити негайне двостороннє припинення застосування зброї.
2. Забезпечити моніторинг та верифікацію з боку ОБСЄ режиму незастосування зброї.
3. Провести децентралізацію влади, у тому числі шляхом ухвалення закону України «Про тимчасовий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» (закон про особливий статус).
4. Забезпечити постійний моніторинг на українсько-російському державному кордоні та верифікацію з боку ОБСЄ зі створенням зони безпеки в прикордонних районах України і РФ.
5. Невідкладно звільнити всіх заручників та осіб, яких незаконно утримують.
6. Ухвалити закон про недопущення переслідування і покарання осіб у зв'язку з подіями, які мали місце в окремих районах Донецької та Луганської областей України.
7. Продовжити інклюзивний загальнонаціональний діалог.
8. Вжити заходів щодо поліпшення гуманітарної ситуації в Донбасі.
9. Забезпечити проведення дострокових місцевих виборів відповідно до закону України «Про тимчасовий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» (закон про особливий статус).
10. Вивести незаконні збройні формування, військову техніку, а також бойовиків і найманців з території України.
11. Схвалити програму економічного відродження Донбасу і відновлення життєдіяльності регіону.

12. Надати гарантії особистої безпеки для учасників консультацій.

Документ підписали учасники тристоронньої контактної групи: представник голови ОБСЄ з врегулювання в Україні Х. Тальявіні, другий Президент України Л. Кучма, посол Російської Федерації в Україні М. Зурабов.

Слід зазначити, що, хоча документ викликав неоднозначні оцінки, загалом усі коментатори погоджуються з необхідністю перемир'я, наголошуючи на його довгоочікуваності, та обміну полоненими.

Як зазначив Президент України П. Порошенко у своєму виступі під час засідання Кабінету Міністрів 10 вересня, унаслідок підписання Протоколу «розпочався процес звільнення українських військових і цивільних, які утримувалися незаконними збройними формуваннями.

Вже з часу оголошення припинення вогню звільнено майже 700 наших громадян. До кінця тижня існує чіткий графік, коли ще 500 українців нарешті отримають можливість повернутися додому».

У прес-службі В. Путіна, у свою чергу, заявили, що «вітають» припинення вогню. «В Адміністрації президента Росії вітають підписання в Мінську протоколу за підсумками консультацій контактної групи з реалізації ініціатив президентів РФ В. Путіна і України П. Порошенка, – заявив прес-секретар глави РФ Д. Песков. – У Москві висловлюють надію на те, що всі положення документа і досягнуті домовленості ретельно виконуватимуться сторонами, а також на продовження переговорного процесу для повного врегулювання кризи в Україні».

При цьому більшість політиків й оглядачів звернули увагу на пункт Протоколу стосовно «особливого статусу» Донбасу, який має бути закріплений спеціально ухваленим законом, адже з формулювання не зрозуміло, який саме статус мається на увазі. Нагадаємо, що раніше російська сторона наполегливо рекомендувала Україні впровадження федеративного устрою, водночас Президент П. Порошенко запевняв, що Україна залишиться унітарною державою.

«Що стосується мінських угод, то з 12 пунктів як мінімум чотири є дуже небезпечними і непередбачуваними для майбутнього унітарного устрою України і не тільки для майбутнього цілісності держави», – зазначив з цього приводу колишній заступник секретаря РНБО С. Гавриш, додаючи, що йдеться про роззброєння незаконних збройних формувань, створення квазі-державності (особливий статус територій, які відсутні в українській Конституції) і відсутність згадки про Крим. «Є пункти, які радують терористів і, по суті, роблять безперспективним притягнення їх до кримінальної відповідальності у зв'язку з підписаними там вимогами», – уточнив він.

За словами С. Гавриша, мир краще, ніж війна, але без захисту національних інтересів це могло б сприйматися як капітуляція.

З різкою критикою підписаного в Мінську документа виступив лідер «Радикальної партії» О. Ляшко. На його переконання, домовленості, зафіксовані в опублікованому тексті Протоколу за підсумками тристоронньої

зустрічі контактної групи в Мінську, полягають у тому, що це є завуальована форма капітуляції П. Порошенка перед В. Путіним. Про це нардеп написав у своєму Facebook.

Як вважає О. Ляшко, у Протоколі центральним елементом має бути припинення безпосередньо агресії. «В умовах збройної агресії Росії проти України центральним елементом в документі про припинення воєнних дій та реалізації мирного плану має бути припинення самої агресії. І саме цій меті має бути підпорядкована така угода чи міжнародні домовленості. Але ми не бачимо в Протоколі ні невідкладного виведення російських військ та спецпідрозділів із території Донецької та Луганської областей України, ні прямого зобов'язання Росії щодо припинення транскордонного постачання зброї, боєприпасів та надсилання російських найманців та “добровольців”, ні передачі українсько-російського кордону під контроль української сторони на усіх ділянках кордону з метою його закриття для нелегального перетину людей та зброї при забезпеченні відповідного міжнародного контролю.

Не бачимо ми і відмови Росії від забороненої Статутом ООН погрози застосування сили у вигляді масованої концентрації російських військ на українському кордоні та домовленості про відведення цих військ від нашого кордону до місць їхньої постійної дислокації.

Натомість, ми бачимо, що головним змістом цього документа є неприховане втручання у широкий спектр наших внутрішніх справ, а також реалізація спроби змінити конституційний лад України під зовнішнім тиском та як результат збройної агресії з боку Росії», – підкреслив лідер «Радикальної партії».

Небезпечними вважає досягнуті під час засідання контактної групи в Мінську 5 вересня домовленості лідер партії «Батьківщина» Ю. Тимошенко. «5 вересня в Мінську були підписані протоколи про тимчасове перемир'я на Сході України. Хочу сказати, що, на мій погляд, ці підписані протоколи є вкрай небезпечними... Я так вважаю, тому що у цьому Протоколі не існує вимоги відведення російських військ із території України. А це означає, де-факто, їх закріплення на нашій території», – сказала Ю. Тимошенко.

Крім того, за словами лідера «Батьківщини», «всі сьогодні в нашій державі хочуть переконатися, що за цим Протоколом не стоїть перетворення частини України в Придністров'я, що за протоколами не стоїть здача території Донбасу».

У цьому контексті з вимогою до Президента України П. Порошенка пояснити провокативні заяви голови своєї партії «Блок Петра Порошенка» та свого радника Ю. Луценка щодо ізоляції Донбасу інженерними спорудами від решти території країни звернулися за результатами екстреного засідання президії політради «Батьківщини» народні депутати С. Соколов, Г. Немиря, А. Сенченко та Б. Тарасюк.

Нагадаємо, у понеділок, 8 вересня, голова президентської партії «Блок Петра Порошенка», радник Президента України Ю. Луценко в ефірі одного з українських телеканалів заявив, що в результаті підписаного в Мінську перемир'я окремим районам Луганської та Донецької областей буде створена

«спеціальна зона» та вони будуть «ізолювані» інженерними спорудами від іншої території України. Нині, за його словами, відбувається демаркація такого кордону між Україною та територією, яка незаконно окупована проросійськими найманцями та регулярними військами Російської Федерації.

Коментуючи можливі правові аспекти висловлювань радника Президента Ю. Луценка, Б. Тарасюк припустив, що, «очевидно, йдеться про зміну території, тоді потрібен всеукраїнський референдум». «Якщо мова йде про спеціальний статус так званої спеціальної зони, то це вимагає пояснення, і Конституція вимагає у такому разі прийняття спеціального закону», – зазначив Б. Тарасюк.

Також він зауважив, що Ю. Луценко вжив термін «демаркація», що означає визначення на території суміжних держав лінії проходження кордону. «Це дуже небезпечні слова, які лунають з вуст радника глави держави, і вони потребують пояснення з боку Президента», – наголосив Б. Тарасюк і додав, що про можливу спробу здачі території говорить той факт, що протягом двох з половиною місяців з бюджету не фінансуються органи управління Луганської та Донецької областей.

Перший Президент України Л. Кравчук заявив, що Ю. Луценко, говорячи про можливе відділення Донецької та Луганської областей, дуже серйозно перевищив свої повноваження. «Це не його компетенція визначати, де будувати вали і кому віддавати, а кому не віддавати території. Цього права немає навіть і у Президента України – це виключне право українського народу. Якщо все чиновники, хай і високого рівня, будуть шматовать Україну і самі визначати, де будувати стіну, де копати траншею, то це вже переходить всі межі і це значить, що держави у нас немає. Я ще Януковичу особисто говорив про те, що тільки дві людини можуть говорити про президентські плани – сам Президент і його прес-секретар від імені Президента. Якщо будуть говорити всі, то це означає, що Президента немає. Одні подхолоуйники і холуї будуть говорити, що без Президента ми ні туди і ні сюди, а інші будуть говорити, що Президент “сильно помиляється”», – сказав політик.

На думку Л. Кравчука, Президент П. Порошенко повинен повідомити, що все висловлене – це особиста думка Ю. Луценка. Це потрібно сказати, тому що Президента можуть затягнути в передвиборний бруд й «обляпати так, що йому вибратися звідти буде непросто і митися доведеться довго».

«Я також наголошую, що раз такі ідеї висловлює людина, близька до Президента, то це означає, що вони не взяті зі стелі і подекуди вже, напевно, обговорюються. Це мене дуже нервує, і я категорично заявляю, що подібні ініціативи я категорично не припускаю!» – заявив Л. Кравчук.

Зі свого боку Президент України П. Порошенко вважав за потрібне наголосити, що мінські домовленості не передбачають ні федералізації, ні відчуження українських територій. «Ні про яку федералізацію, ні про яке відчуження в Протоколі мова не йде і йти не може», – сказав він на розширеному засіданні Кабінету Міністрів у середу, 10 вересня. При цьому Президент повідомив, що законопроект про особливий статус окремих

районів Донецької та Луганської областей найближчим часом буде внесений в український парламент.

Крім того, П. Порошенко заявив, що допускає можливість створення незабаром особливого режиму перебування громадян у зонах, прилеглих до зони проведення антитерористичної операції.

Водночас відсутність оприлюдненого тексту законопроекту не сприяє зростанню довіри до нього й залишає сумніви стосовно його відповідності інтересам України.

Оглядачі звертають увагу й на інший аспект укладених у Мінську домовленостей – власне, самі переговори з лідерами самопроголошених ДНР і ЛНР і підписання з ними угод.

Так, лідер «Батьківщини» Ю. Тимошенко зазначає, що, по суті, з підписанням Протоколу відбулося визнання так званих ДНР і ЛНР офіційною стороною. «Ці протоколи є загрозливими для України також тому, що у них визнані невідомі формування ЛНР та ДНР як офіційна сторона, яка його підписала... Як наслідок хтось може вирішити, що Україна визнала, що вона веде громадянську війну. Тому ЛНР та ДНР не існує де-факто. Існує агресія, війна Російської Федерації, яка оголосила Україні війну», – наголосила Ю. Тимошенко.

На цьому ж аспекті домовленостей у Мінську акцентує увагу експерт секретаря РНБО С. Гавриш, відповідно до висловлювань якого, Мінський протокол перетворив терористів на легітимну сторону в міждержавних відносинах. «Наскільки я зрозумів офіційну позицію, це перемир'я було потрібно для обміну заручниками і військовополоненими. Але мені здається, що для цього Мінський протокол взагалі не був потрібен, він зробив з терористів легітимну сторону в міждержавних відносинах», – сказав С. Гавриш в ефірі 5 каналу.

Що ж до позиції самих лідерів ДНР та ЛНР, то вони сподіваються на подальше визнання, у тому числі шляхом підвищення статусності переговорів за рахунок участі в них чиновників з апарату Президента. Зокрема, за словами так званого прем'єра самопроголошеної ДНР О. Захарченка після завершення переговорів у Мінську, «попередньо домовилися через сім-вісім днів знову зустрітися. Вони (українська влада. – Ред.) повинні висловити свої побажання за цей час. За попередньою домовленістю буде розширена група. З апарату Президента України повинні були приїхати люди. Прізвищ ще не знаю – в процесі узгодження», – заявив О. Захарченко.

Зі свого боку, у МЗС України заперечують, що підписання Мінського протоколу говорить про легітимізацію так званих ЛНР і ДНР. «Факт підписання цього Протоколу жодним чином не є легітимізацією цих формувань», – повідомив речник МЗС Є. Перебийніс на брифінгу у вівторок, 9 вересня.

За його словами, у тексті документа немає ніяких згадок про так звані ЛНР і ДНР, а сам документ базується на Мирному плані Президента України з дотриманням принципів територіальної цілісності та суверенітету України.

Він зазначив, що на сьогодні йде робота над розробкою «дорожньої карти», яка міститиме конкретні кроки з виконання пунктів Мінського протоколу.

У МЗС також заявили, що факт підписання Росією Мінського протоколу покладає на неї безпосередню відповідальність за дотримання досягнутих домовленостей.

Підбив підсумок з цього питання російський опозиціонер Б. Немцов. Відповідно до його висновків, для В. Путіна підпис М. Зурабова під Протоколом означає визнання Росії стороною збройного конфлікту, а він це весь час заперечує. Для П. Порошенка підпис ДНР і ЛНР означає визнання сепаратистів, що він категорично не хотів робити. Отже, у цьому аспекті підписання мінських угод для обох президентів стало кроком назад щодо попередніх позицій.

При цьому Б. Немцов вважає, що підпис М. Зурабова – хороша новина: «Вона означає, що Збройні сили Росії, що перебувають на території України, повинні дотримуватися перемир'я нарівні із сепаратистами й українською армією».

Щодо довгострокових перспектив ухваленого в Мінську Протоколу, то більшість експертів висловлюють сумніви стосовно повної реалізації його положень.

Підстави для цього дають як висловлювання й заяви керівників самопроголошених республік, так й аналіз відповідності окремих пунктів Протоколу інтересам та озвученим цілям протиборчих сторін.

Так, керівники самопроголошених Донецької та Луганської народних республік хоча й заявили про важливість припинення вогню, але досить жорстко дали зрозуміти, що не мають намірів зупинитися на досягнутому в політичному плані. Зокрема, за словами І. Плотнікова, так званого прем'єр-міністра самопроголошеної ЛНР, припинення вогню «не означає, що курс на від'єднання якимось чином закінчений. Ні. Цей засіб вимушений для того, щоб в єдиному народі припинилася литися кров». Зі свого боку, так званий прем'єр самопроголошеної ДНР О. Захарченко зазначив, що глави «народних республік» планують внести в угоду пункт про надання їм незалежності від України. При цьому, за його словами, «розмова про особливий або відкладений статусі для ДНР і ЛНР носять попередній характер». «Там тільки починається розмова з приводу ДНР і ЛНР. Розмова буде йти про введення особливого статусу або відкладеного статусу. І якщо це не буде прийнято, то Протокол взагалі не матиме сили. Це просто попередні наміри», – повідомив він.

«Підписаний в Мінську Протокол про двостороннє припинення вогню – це шанс для України не допустити повномасштабних бойових дій з Росією не тільки в Донбасі, а й на території всієї країни. Однак перемир'я між українською армією і бойовиками можливо лише в тому випадку, якщо режим припинення вогню буде дотримуватися, порушуючись хіба що локальними сутичками. Але стабільність настільки хитких домовленостей можуть забезпечити лише міжнародні спостерігачі, – заявив “Сьогодні” керівник Центру прикладних політичних досліджень “Пента” **В. Фесенко.** –

Це шанс, шанс на те, щоб не досягти миру, ні про який мир поки мова не йде. Сторони мають прямо протилежні позиції, які не дозволяють підписати якусь мирну угоду. А ось досягти домовленості про припинення вогню – так, це можливо, і ми сьогодні це бачимо».

Експерт зазначив, що обидві сторони угоди, підписавши її, ідуть на значні тактичні ризики, однак для української сторони перемир'я є «меншим злом». «На мій погляд, ця угода є для нас меншим злом. Це зло в тому сенсі, що не відновлений контроль над всім Донбасом, але з урахуванням того, що зараз за сепаратистів воюють росіяни, цього зробити неможливо. Тому це – неминуче зло. Але менше. Більше зло – це масштабна війна, повноцінна війна з Росією, і перенесення військових дій з Донбасу в інші регіони країни. Ось це зло велике, і його треба уникнути. Тому П. Порошенко, йдучи на цю угоду, розуміючи всі її ризики і хиткість, все-таки прагне уникнути ось цього великого зла. У В. Путіна теж свої мотиви, теж є свої ризики, тому він погодився на такий компроміс», – упевнений В. Фесенко.

У свою чергу політичний аналітик **П. Нусс** вважає, що Мінський протокол позитивно впливає на позиції України: «Підписаний в Мінську документ, який передбачає тимчасове примирення та припинення вогню в зоні антитерору позитивно впливає на дипломатичні та військово-політичні позиції України.

Документ унікальний тим, що в ньому українська сторона та інші учасники переговорів виключили можливість перегляду кордонів України. Тобто територіальна цілісність та державний устрій нашої країни залишається незмінним. Питання федералізації та визнання ДНР та ЛНР не підлягає розгляду. Більше того, Протоколом зазначається відновлення суверенітету на території Донбасу, навіть тих зон, які контролюються бойовиками.

Відносно до закону “Про тимчасовий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей” зазначу, що цим законом передбачається надання окремим районам Донецької та Луганської області особливого статусу, але виключно у складі Української держави. Зокрема, райони з особливим статусом не матимуть права вето на внутрішні та зовнішньополітичні рішення центру. Також закон регулюватиме порядок самоврядування лише на тих територіях, які є під контролем сепаратистів».

Відомий блогер **Д. Казанський**, коментуючи зміст угоди, підкреслює, що Донбас, відповідно до її положень, визнається територією України і живе за законами України, але отримує децентралізацію, про яку, власне йшлося від самого початку розвитку ситуації на Сході України. При цьому Росія вже навіть не веде мови про визнання незалежності ДНР і ЛНР і підписала документ, у якому визнала окупований район територією України. Що ж стосується самого Донбасу, то по факту він на сьогодні не набуває незалежності, не входить до складу Росії, проте отримує становище «повноцінної резервації» і статус «ізгоя» у власній країні.

З такою позицією не погоджується директор Російсько-українського інформаційного центру політолог **О. Бондаренко**, який упевнений, що

Протокол зафіксував той факт, що ДНР і ЛНР володіють сильними позиціями. «Це ніякий не “злив Новоросії”, а якраз навпаки – перший важливий крок до її політичної та державної інституціоналізації», – пояснює політолог. На його думку, «вибори за особливим законом про окремий статус напевно підтвердять і посилять легітимність політичних інститутів нових республік і їхніх глав. Можливо, самих Захарченка та Плотницького»??.

Що стосується подальших відносин самопроголошених ДНР і ЛНР з Україною, О. Бондаренко вважає, що вони можуть бути «договірними, і саме в цьому документі (договорі) будуть остаточно зафіксовані всі деталі співіснування і ступінь інтеграції». «Хоча потрібно зазначити, що узгодження договору, очевидно, буде важким і займе багато часу», – додав політолог.

Консервація ситуації в нинішньому вигляді, за великим рахунком, не влаштує ні Київ, ні Москву, ні сепаратистів, заявив у коментарі Naviny.by білоруський оглядач-міжнародник **А. Федоров**. Він зазначає, що українське керівництво не може пожертвувати Донбасом «і навіть накази Порошенка можуть не зупинити гарячих хлопців з добровольчих батальйонів».

З іншого боку, «схоже, що і сепаратисти хочуть більшого», говорить А. Федоров (у кулуарах мінських переговорів з їхнього боку звучали слова, що перемир'я не означає припинення боротьби за від'єднання).

Аналітик також переконаний, що і «Москві мир там не потрібен», тому розцінює мінські домовленості лише як «технічне перемир'я», оскільки знекровленим сторонам бойових дій потрібний перепочинок.

Серед аналітиків популярна версія стосовно того, що В. Путін хотів би заморозити конфлікт на Сході України з тим, щоб створити там анклав на зразок Придністров'я. Надзавдання ж – не пустити Україну до Євросоюзу й особливо в НАТО.

На думку аналітика BISS (Вільнюс) **Д. Мельянцова**, для цього Кремлю не обов'язковий повний аналог Придністров'я. «Путіну цілком достатньо добитися, щоб Луганська і Донецька області мали велику автономію в складі України», – заявив політолог в коментарі Naviny.by. Ідеться про такий ступінь автономії, при якій ці регіони де-факто отримали б право вето на інтеграційні рішення Києва.

Аналітик BISS вважає успіхом Росії те, що їй вдалося посадити представників самопроголошених ЛНР і ДНР за стіл переговорів, тим самим уникаючи своєї відповідальності. «Вони вже виглядають не терористами, а політичними суб'єктами», – зазначає Д. Мельянцев. Він вважає, що в цьому плані сюжет переговорів розвивається на користь В. Путіна.

Прокоментували підписаний у Мінську Протокол і російські експерти. Зокрема, директор Центру політичної кон'юнктури **О. Чеснаков** припускає, що в діалозі, який намітився, кожна зі сторін спочатку переслідуватиме свої цілі, можливо навіть діаметрально протилежні, але в процесі врегулювання обидві сторони конфлікту повинні еволюціонувати. «Це природно. Головне – потрібно було дати розпочатися змістовному діалогу. Для цього і припинений вогонь», – зазначив експерт.

Водночас О. Чеснаков вважає, що для того щоб забезпечити можливість початку змістовного діалогу, сторони не повинні намагатися вирішити одразу всі можливі питання майбутніх відносин. «Треба почати з першочергових проблем, щодо яких компроміс досяжний вже сьогодні. І рухатися поетапно. Уникати необережних заяв і працювати над договором, що гарантує свободу і права населення Донбасу та Луганська», – вважає аналітик.

Російський історик **М. Солонін** у персональній колонці на сайті «Ехо Москви» виклав свою оцінку досягнутим у Мінську домовленостям. За його словами, відповідно до підписаної угоди статус Донбасу буде найближчим часом визначатися спеціальним українським законом про тимчасовий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Луганської та Донецької областей. Таким чином, робить висновок експерт, регіони отримають «особливий статус» у державі, що означатиме формально-юридичну ліквідацію так званих Луганської народної республіки і Донецької народної республіки. «Як ви розумієте, тимчасовий порядок місцевого самоврядування в ряді районів двох українських областей, причому порядок, який буде визначений саме законом України, – це далеко не державний суверенітет. І навіть не конфедерація з так званим “блокуючим пакетом” повноважень для окремих її суб’єктів. Не кажучи вже про те, що український закон про тимчасовий порядок може бути через деякий час повністю відредагований, скасований або взагалі замінений чимось новим. Само собою, усім цим керуватимуть у Києві, у Верховній Раді України.

Зрозуміло, у поточній ситуації формально-юридичні дефініції мало чого варті. З урахуванням цього в Протоколі є такі пункти: “Забезпечити постійно діючий моніторинг на державному кордоні між Російською Федерацією і Україною та верифікацію з боку представників ОБСЄ при створенні зони безпеки в районах, розташованих біля кордону” і “Вивести незаконні збройні формування, бойовиків, військову техніку, а також найманців з території Української держави”. Точне і пряме виконання цих пунктів означає фактичну смерть даних “республік”, а це вже серйозно», – вважає М. Солонін.

Набагато менш оптимістично оцінює Мінський протокол російський політолог **С. Белковський**. За його словами, досягнуте перемир’я лише тактично необхідно обом сторонам – Росії та Україні, «оскільки інших повноцінних суб’єктів у цій драмі взагалі-то немає». «В. Путін за фактом підписання мінського протоколу домігся визнання – і це його головний успіх – суб’єктності ДНР і ЛНР як учасників переговорів. А Україні перемир’я було необхідно, щоб взяти перепочинок після попередніх двох тижнів, які були вкрай невдалими у військовому відношенні. Було ясно, що продовження наступу сепаратистів, підкріплених російськими військами, українська армія прямо зараз не витримає», – вважає С. Белковський.

Експерт звертає увагу на те, що Мінський протокол жодним чином не усуває справжньої причини війни, яку він убачає в бажанні В. Путіна домовитися із Заходом щодо долі України і всього пострадянського

простору. «Росія повністю втрачає контроль над пострадянським простором і вимагає за це компенсації. Поки ці переговори не почалися, немає самої концепції миру. Мінський протокол не може бути підставою для довгострокового умиротворення ситуації», – переконаний політолог.

Відповідно до його висловлювань, В. Путін переміг не в Мінську, він переміг до цього – шляхом фактичного введення військ і нанесення поразки українській армії. Тому протокол у Мінську і був підписаний. В іншому випадку, як вважає експерт, П. Порошенко навряд чи погодився б на підписання такого документа. «І це тільки підтверджує мою думку про те, що мінська конструкція дуже недовговічна. В. Путіну не потрібен мир, у тому числі й на умовах, сформульованих у Мінському протоколі. Йому потрібно продовження силового тиску, щоб досягти тих цілей, про які я говорив.

Він буде вести гібридну війну, буде надавати військову підтримку сепаратистам. Причому не обов'язково тільки в Донецькій і Луганській регіонах. Війна може перекинутися і на інші території з часом. Може загостритися проблема Придністров'я. Для Путіна також надзвичайно важливим питанням є життєзабезпечення Криму. І поки він його не вирішив, він не припинить бойові дії», – резюмував С. Белковський.

Отже, підписаний у Мінську Протокол поки що не можна віднести до безумовних здобутків жодної зі сторін. Швидше, він засвідчив потенційну можливість досягнення компромісів за певних умов. Положення документа містять як потенційні ризики, так і потенційні переваги – усе, як і в попередні місяці, залежатиме від здатності ефективно поєднувати дипломатичні, політичні й військові зусилля. Наскільки це вдасться українській владі, стане зрозумілим у процесі обговорення й голосування у Верховній Раді за законопроект про особливий статус окремих районів Донецької та Луганської областей, запланованого наступного тижня (*Матеріал підготовлений з використанням інформації таких джерел: Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/31197.html>). – 2014. – 10.09; *НТВ.Ru* (<http://www.ntv.ru/novosti/1208037/#ixzz3CvSbyzyR>). – 2014. – 5.09; *NEWSru.ua* (<http://www.newsru.ua/ukraine/10sep2014/obnarod.html>). – 2014. – 10.09; *Телеканал новин 24* (http://24tv.ua/home/showSingleNews.do?pidpisavshi_minskiy_protokol_rosiya_zobov'yazana_yogo_dotrimuvatisya_mzs_ukrayini&objectId=483162). – 2014. – 9.09; *УНН* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1383062-o-lyashko-minskiy-protokol-ye-zavualovanoyu-formoyu-kapitulyatsiyi-p-poroshenka-pered-v-putinim>). – 2014. – 7.09; *Експрес* (<http://expres.ua/news/2014/09/07/113670-nadannya-nezalezhnosti-dnr-lnr-ukrayiny-minskyu-protokol-zabuty-zaharchenko>). – 2014. – 7.09; *Сьогодні* (<http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/o-minskih-dogovoryonnostyah-i-ih-posledstviyah-stepan-gavrish-550542.html>). – 2014. – 8.09; *Сьогодні* (<http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/mir-byt-ili-ne-byt-pervye-podrobnosti-dogovorennostey-v-minske-549892.html>). – 2014. – 5.09; *Сьогодні* (<http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/timoshenko-uidela-bolshuyu-opasnost-v-minskih-dogovorennostyah-550439.html>). – 2014. – 8.09; *Forbes.ua*

(<http://forbes.ua/ua/news/1378689-mzs-pidpisannya-minskogo-protokolu-ne-oznachae-viznannya-lnr-i-dnr>). – 2014. – 8.09; Телеканал новин 24 (http://24tv.ua/home/showSingleNews.do?minskiy_protokol_pidpisali_pyat_storin_nyemtsov&objectId=482299). – 2014. – 6.09; Главком (<http://glavcom.ua/articles/22306.html>). – 2014. – 9.09; The Kiev Times (<http://thekievtimes.ua/politics/398314-pozitiv-minskogo-protokola.html>). – 2014. – 9.09; Буржевой лидер (<http://www.profi-forex.org/novosti-rossii/entry1008225677.html>). – 2014. – 7.09; Naviny.by (http://naviny.by/rubrics/politic/2014/09/05/ic_articles_112_186591). – 2014. – 5.09).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України О. Турчинов виступає за скасування позаблокового статусу України. В інтерв'ю журналу «Фокус», опублікованому у четвер, О. Турчинов зазначив, що позиція України щодо євроатлантичної інтеграції сьогодні підтримується більшістю нашого населення.

«Я думаю, що одне з рішень, яке в найближчі дні повинен прийняти парламент, – це скасування норми законодавства про позаблоковий статус України, яку з грубим порушенням регламенту протягнув Янукович. Це було зроблено під диктовку Москви. Україні потрібно відкрити шлях для вступу в НАТО. Тільки євроатлантична система колективної безпеки може зупинити такого агресора, як Росія», – заявив він.

При цьому О. Турчинов ствердно відповів на запитання, чи є зараз у парламенті голоси за скасування позаблокового статусу (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 11.09).

***

Стабілізація економічної ситуації в Україні і активне просування в напрямку європейської інтеграції є базою для повернення Криму нашій державі. Про це заявив Голова Верховної Ради України О. Турчинов в інтерв'ю журналу «Фокус», опублікованому у четвер.

О. Турчинов нагадав, що головною проблемою на півострові, якою скористалися окупанти, була висока підтримка дій Росії жителями Криму. «Без підтримки місцевого населення ця провокація ніколи б не пройшла», – зауважив він.

При цьому керівник парламенту назвав дуже важливим той факт, що нині змінюється настрої мешканців Криму, «і багато хто з тих, хто аплодував російським солдатам, зараз відчули, що таке жити в тоталітарній державі». «І це є базою для повернення Криму Україні – розуміння більшістю кримчан того, що вони втратили. Головний фактор, який допоможе нам зробити це

безкровно, – стабілізація економічної ситуації в Україні і активне просування в напрямку європейської інтеграції», – зазначив він.

О. Турчинов також зауважив, що російська агресія в Криму починалася на тлі фактичної відсутності влади в країні, в Україні практично не було армії.

Він нагадав, що тоді вздовж українського кордону вишикувалася величезна армада танків, бронетехніки, артилерії і живої сили збройних сил Російської Федерації. «Тоді російські танки могли за кілька годин доїхати до Києва. У Криму росіяни чекали провокацій і кровопролиття, щоб був привід увійти в незахищену країну і знищити нашу незалежну державу, яку вони ненавиділи й ненавидять зараз. Саме цей сценарій вони і намагалися розіграти», – зазначив він.

Окрім того, сказав О. Турчинов, «була ще одна проблема, яка не дозволяла нам ввести воєнний стан». «Російські війська перебували в Криму фактично законно. Вони незаконно діяли, складаючи авангард провокаторів і сепаратистськи налаштованого населення. Але при цьому, згідно з договором, який у Харкові пролонгував Янукович, Росія могла розмістити на території Криму військовий контингент чисельністю до 46 тис. чоловік. Не тільки в Севастополі – у російських солдат було право переміщатися по території півострова», – нагадав керівник парламенту.

Відповідаючи на запитання, чому наші солдати в Криму не стріляли навіть під час захоплення військових частин, О. Турчинов зазначив, що українські частини, розташовані в АРК, більш ніж на 70% були укомплектовані місцевими контрактниками, «для яких це була просто можливість заробітку». «Звідси і неготовність виконати наказ про використання зброї при спробах захоплення. Такий наказ був відданий відразу, але тоді його виконувати не було кому», – підкреслив він (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 11.09*).

***

Якщо мирним шляхом очистити Донбас не вдасться, у нас немає альтернативи тому, щоб знову, вже ввівши воєнний стан, мобілізувавши всі ресурси країни, очистити її від загарбників. Про це заявив Голова Верховної Ради України О. Турчинов в інтерв'ю журналу «Фокус», опублікованому у четвер.

Відповідаючи на запитання, О. Турчинов зауважив, що він не довіряє «ані Путіну, ані російській вояччині». «У мене великий скепсис щодо того, що вони хочуть мирно забратися з України. Думаю, вони робитимуть все, щоб зірвати мирні переговори і продовжити агресію проти України», – сказав він.

Керівник парламенту наголосив, що присутність російських військ на Донбасі, вторгнення на територію незалежної держави не має жодних правових виправдань, охарактеризувавши цей факт як пряму військову агресію. «Будь-який формат розвитку подій повинен передбачати негайний

вихід усіх військових підрозділів та військової техніки збройних сил Росії з території України, а також повне роззброєння бандформувань і терористичних угруповань. Тільки в такому випадку мирні переговори мають сенс», – наголосив він.

Відповідаючи на запитання, як діятиме Україна у випадку, якщо навіть за умов перемир'я росіяни не виводитимуть своїх солдат з території України, О. Турчинов зазначив, що нашій державі необхідно перегрупувати і зміцнити Збройні сили, поміняти тактику звільнення міст Донецької та Луганської областей від російських військ та створити уздовж кордону з Російською Федерацією рубежі активної оборони. «Я сподіваюся, що формат перемир'я буде використаний для захисту і визволення України», – сказав він.

При цьому Голова Верховної Ради заперечив можливість оголошення захоплених районів Донбасу окупованою територією. «Нам потрібно не оголошувати щось, а звільняти територію. І наше завдання – не дати перетворити Донбас на зону замороженого конфлікту. Тільки під цим кутом можна розглядати будь-які дії на Сході. Тому я виключаю формат, при якому Україна погодиться з тим, щоб Росія контролювала частину території Донецької і Луганської областей», – заявив він.

«Якщо мирним шляхом очистити Донбас не вдасться, у нас немає альтернативи тому, щоб знову, вже ввівши військовий стан, мобілізувавши всі ресурси країни, очистити її від загарбників, – зазначив О.Турчинов. – Також я переконаний, що якщо російська агресія не припиниться, ми зможемо побачити дію таких санкцій з боку Заходу, які приведуть до економічного краху Російської Федерації».

Керівник парламенту також нагадав, що можливість запровадження воєнного стану передбачена Конституцією. «Якщо мирний шлях не принесе результату, альтернативи введенню військового стану та мобілізації всіх ресурсів країни у нас немає», – сказав він.

Відповідаючи на запитання, чи є у парламенті голоси для запровадження воєнного стану, О.Турчинов нагадав, що «тільки Президент виносить це питання на обговорення РНБО, після чого підписує указ про запровадження воєнного стану, і вже цей указ повинен підтримати більшістю голосів парламент». «Якщо Президент прийме рішення про внесення такого указу, парламент завжди його підтримає», – вважає він (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 11.09*).

***

Ми повинні створити найпотужнішу систему активної оборони вздовж українсько-російського кордону. Про це заявив Голова Верховної Ради України О. Турчинов, виступаючи в середу, 10 вересня, на розширеному засіданні Кабінету Міністрів України за участі Президента України.

За його словами, нині оголошено про припинення вогню, «але ми всі розуміємо, що Російська Федерація не мріє про мир в Україні». «І саме тому ми повинні ефективно використовувати кожен годину цього часу», – сказав

керівник парламенту, додавши, що необхідно посилити Збройні сили, Національну гвардію та всі військові формування, які сьогодні захищають країну.

Крім того, додав О. Турчинов, необхідно відновити втрати, які ми понесли. У цьому контексті керівник парламенту висловився за перехід усіх підприємств оборонного комплексу на фактично цілодобовий режим роботи.

Голова Верховної Ради також наголосив на необхідності активізувати переговори на міжнародній арені, «мобілізувати всі дипломатичні можливості», аби «питання військово-технічної допомоги нашій країні стало реаліями найближчих днів».

О. Турчинов наголосив, що сьогодні лінія протистояння простяглася не лише вздовж кордону, вона не лише в Донецькій чи Луганській областях, частина з яких перебуває під окупацією російських військ, найманців і терористів. «Лінія протистояння знаходиться уздовж усієї країни. І саме мобілізація всієї країни від Заходу до Сходу, від Півночі до Півдня може привести до нашої з вами перемоги, до повного очищення території нашої держави від тих, хто намагається знищити нашу незалежність», – наголосив він (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2014. – 10.09).

***

Україна повинна мати однозначну відповідь, що призвело до оточення й загибелі великої кількості військових під Іловайськом. Про це заявив Голова Верховної Ради України О. Турчинов, виступаючи в середу на розширеному засіданні Кабінету Міністрів України за участі Президента України.

«Україна повинна знати, хто своєю недбалістю, непрофесіоналізмом чи боягузством призвів до цих страшних втрат», – сказав О. Турчинов, наголосивши, що лише чесний і відвертий аналіз та правильні висновки дадуть змогу розробити та реалізувати дієві плани щодо захисту України.

На розширеному засіданні уряду розглядалися питання забезпечення обороноздатності країни в рамках реалізації мирного плану й заходи щодо цивільного захисту мирних громадян (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2014. – 10.09).

***

Голова Верховної Ради України О. Турчинов 10–12 вересня перебуває з офіційним візитом у Королівстві Норвегія з метою участі у Європейській конференції голів парламентів.

Програмою візиту передбачений виступ Голови Верховної Ради перед учасниками конференції у рамках обговорення питання «Демократія, суверенітет та безпека в Європі».

О. Турчинов зустрінеться з Президентом ПАРС А. Брассер, з Президентом Парламентської асамблеї ОБСЄ І. Канервою, а також з керівниками парламентів європейських країн (*Офіційний портал Верховної*

***

Заява прес-служби Голови Верховної Ради України.

Ряд поважних засобів масової інформації розповсюдили заяву активістів Центру протидії корупції, що нібито Голова Верховної Ради України О. Турчинов блокує реєстрацію законопроекту про створення Національного антикорупційного бюро, внесеного Президентом України до парламенту.

Хочемо довести до відома представників ЗМІ, а також громадських активістів, які розповсюджують цю необ'єктивну інформацію, що Голова Верховної Ради України нічого не блокує та діє виключно в межах Регламенту та законодавства.

На даний момент у парламенті зареєстровано два законопроекти, які стосуються створення Національного антикорупційного бюро. А саме: законопроект 4780 авторства народного депутата України В. Чумака та ще сімох народних депутатів, та законопроект 4780-1 авторства народного депутата України О. Абдуліна та ще трьох депутатів.

Внесений Президентом України до парламенту законопроект про створення Національного антикорупційного бюро не був зареєстрований, тому що був внесений пізніше 14-денного терміну реєстрації альтернативних законопроектів (згідно із Регламентом Верховної Ради). Окрім того, згаданий законопроект фактично дублює закон 4780 авторства народного депутата України В. Чумака, який розглядатиметься на найближчому засіданні парламенту у вівторок, 16 вересня.

Тільки у випадку неприйняття зареєстрованих раніше законів, відповідно до Регламенту, можуть бути зареєстровані й інші аналогічні закони.

Тому прохання до тих, хто робить замовні заяви, знайти час для вивчення Регламенту Верховної Ради України або проконсультуватися з людьми, обізнаними із цими питаннями (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 10.09).***

***

Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації під час засідання розглянула питання щодо відповідальності керівництва Фонду державного майна України (ФДМУ) за дії, пов'язані з ухилянням від оформлення договорів оренди деяких об'єктів колишнього аеродромно-технічного комплексу «Узин», і ряд інших питань.

Як зазначалося під час засідання, починаючи з 2009 р. ФДМУ не виконує рішення, ухвалені за підсумками конкурсу на право оренди деяких об'єктів аеродромно-технічного комплексу «Узин» з метою створення на їхній базі Міжнародного вантажного аеропорту «Узин», а також відповідні ухвали Вищого Господарського Суду України.

Наголошувалося також, що внаслідок цього державі вже нанесено

матеріальну шкоду в розмірі близько 130 млн грн, у тому числі у вигляді неотриманої орендної плати, і поставлено під загрозу реалізацію інвестиційного проекту в розмірі більше 1 млрд дол. США, що, у свою чергу, призводить до погіршення інвестиційного іміджу України.

За підсумками обговорення комісія (спільно з парламентським Комітетом з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією) схвалила висновки відповідної робочої групи на чолі з народним депутатом Е. Леоновим щодо притягнення керівництва ФДМУ до відповідальності та ухвалила рішення звернутися до Прем'єр-міністра України з пропозицією про зміну керівництва ФДМУ.

Під час обговорення законопроекту про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації (реєстр. № 4541а), члени комісії взяли, зокрема, до уваги, що цим документом уряд пропонує виключити з переліку об'єктів, що не підлягають приватизації, 1235 підприємств державної власності (понад 80 % їхньої загальної кількості). Водночас народні депутати зауважили, що «стрімке скорочення переліку об'єктів державної власності та прискорення приватизації в нинішніх умовах не сприятиме проведенню ефективної приватизації та забезпеченню надходження адекватних коштів до бюджету», і вирішили не підтримувати законопроект. На думку членів комісії, більш доцільним було б внесення змін до переліку об'єктів державної власності, що не підлягають приватизації, новим складом уряду та Верховної Ради України.

Було також прийнято рішення підтримати законопроект про внесення зміни до Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» (щодо виключення Державного племзаводу «Плосківський» з переліку об'єктів, що не підлягають приватизації) (реєстр. № 4261а) (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 10.09).

***

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики рекомендує Верховній Раді прийняти в другому читанні та в цілому проект закону про засади державної регіональної політики.

Члени комітету розглянули законопроект до повторного другого читання. Зокрема, розглянуто поправки, які надійшли в 14-денний строк після повернення комітету законопроекту для доопрацювання та внесення його на повторне друге читання, від народних депутатів С. Кілінкарова, Д. Андрієвського, В. Сальдо та В. Пилипенка. За результатами розгляду комітетом враховано 29 пропозицій, сім – відхилено.

Законопроектом пропонується визначити основні правові, економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та організаційні засади державної регіональної політики як складової внутрішньої політики України.

Згідно з доопрацьованим проектом, «державна регіональна політика – система цілей, заходів, засобів та узгоджених дій центральних та місцевих

органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб, інших, визначених цим законом суб'єктів державної регіональної політики, спрямована на забезпечення високого рівня якості життя людей на всій території України з урахуванням природних, історичних, екологічних, економічних, географічних, демографічних та інших особливостей регіонів, їхньої етнічної і культурної самобутності».

Метою державної регіональної політики є створення умов для динамічного, збалансованого розвитку України та її регіонів, забезпечення їхньої соціальної та економічної єдності, підвищення рівня життя населення, додержання гарантованих державою соціальних стандартів для кожного громадянина незалежно від місця проживання.

Законопроектом передбачається визначити, що «об'єктами державної регіональної політики можуть бути об'єднання регіонів, районів (або їхніх частин), міст, сіл, селищ.

Суб'єктами державної регіональної політики є Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування».

Проектом також пропонується визначити повноваження суб'єктів державної регіональної політики; центральних органів виконавчої влади; Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій; районних, міських, селищних, сільських рад у сфері державної регіональної політики.

Згідно з документом, «з метою ефективної реалізації державної регіональної політики Верховною Радою Автономної Республіки Крим та Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами і відповідними державними адміністраціями можуть засновуватися агенції регіонального розвитку».

Законопроект зареєстровано за № 4069а (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 10.09).

***

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму розглянув питання про виконання Кабінетом Міністрів України вимог законодавства стосовно захисту прав дітей Донецької і Луганської областей, у тому числі забезпечення безпечного виїзду дітей із зони воєнних дій і збройних конфліктів та їхнього розміщення на мирній території.

Народні депутати, зокрема, взяли до уваги, що подібні питання вже розглядалися на одному із засідань комітету в липні поточного року.

Рекомендації комітету були надіслані відповідним органам виконавчої влади. Водночас, наголосили народні депутати, деякі проблеми із забезпечення безпечного виїзду дітей із зони воєнних дій і збройних конфліктів залишаються невирішеними й сьогодні.

Члени комітету зазначили, що центральними та місцевими органами виконавчої влади вживаються певні заходи щодо захисту прав дітей Донецької і Луганської областей. Станом на 25 серпня 2014 р. здійснено переселення з районів проведення антитерористичної операції в інші регіони держави 114 тис. 983 особи, з них 39 тис. 111 дітей. Водночас, на думку членів комітету, Міністерство соціальної політики, яке відповідає за формування та реалізацію державної політики з питань сім'ї та дітей, «відслідковує тільки виїзд та розміщення дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей, не приділяючи уваги не лише звичайним сім'ям з дітьми, але й дітям, які знаходяться під опікою та піклуванням».

Зазначалося також, що станом на 1 вересня 2014 р. не прийнято жодного урядового нормативно-правового акта щодо зазначеної проблематики, що, на думку членів комітету, ускладнює здійснення органами виконавчої влади безпечного виїзду дітей із зони воєнних дій і збройних конфліктів, їхнього розміщення на мирній території, відновлення виплат, визначених законодавством. До цього часу залишаються невивезеними на мирну територію понад 300 вихованців Краснодонського та Ровеньківського обласних дитячих будинків-інтернатів і майже 50 вихованців алчевських дитячих санаторіїв.

Члени комітету наголосили також на тому, що сьогодні «існують серйозні проблеми з розміщенням прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, сімей з дітьми, які виїхали з Донецької і Луганської областей, що гальмує евакуацію дітей із зони воєнних дій і збройних конфліктів та шкодить міжнародному іміджу України». Ішлося й про те, що «всупереч раніше прийнятим рекомендаціям комітету Міністерством соціальної політики не було вжито необхідних заходів щодо першочергового оздоровлення дітей Донецької і Луганської областей за рахунок бюджетних коштів і коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності».

За підсумками обговорення комітет ухвалив рішення рекомендувати Кабінету Міністрів до 15 вересня цього року затвердити: порядок забезпечення безпечного виїзду дітей з районів проведення АТО; порядок розміщення прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, сімей з дітьми, які переселилися з тимчасово окупованих територій України та районів проведення АТО, у якому передбачити надання відповідних пільг щодо розміщення зазначеної категорії сімей з дітьми; порядок функціонування прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, які переселилися з тимчасово окупованих територій України та районів проведення АТО, виплати їм державної соціальної допомоги та грошового забезпечення.

Було також запропоновано доручити Міністерству оборони, Міністерству внутрішніх справ, Міністерству соціальної політики, Державній службі України з надзвичайних ситуацій вжити заходи щодо забезпечення безпечного виїзду дітей із зони воєнних дій і збройних конфліктів.

Комітет звернувся до Кабінету Міністрів з пропозицією визначити

відповідальну посадову особу із забезпечення координації дій центральних органів виконавчої влади щодо захисту прав дітей, які перебувають у зоні воєнних дій і збройних конфліктів, у тому числі забезпечення безпечного виїзду із зони воєнних дій і збройних конфліктів, розміщення на мирній території.

Комітет рекомендував уряду доручити Міністерству соціальної політики створити Єдиний реєстр прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, сімей з дітьми, які переселилися з тимчасово окупованих територій України або районів проведення АТО на мирну територію, для відповідного обліку; забезпечити оперативне відновлення виплати державної соціальної допомоги на дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які евакуйовані з районів проведення антитерористичної операції чи повернулися на звільнену територію, а також грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам; внести на розгляд Кабінету Міністрів пропозиції щодо внесення змін до законодавства щодо спрощеного порядку працевлаштування громадян, які виїхали з районів проведення АТО (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 9.09*).

***

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення відповідальності за порушення встановлених правил виробництва, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання, відпуску та обліку комбінованих лікарських засобів, які містять діючі речовини наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів.

Законопроект (реєстр. № 5010) пропонується встановити кримінальну та адміністративну відповідальність за порушення встановлених правил обігу комбінованих лікарських засобів, які містять діючі речовини наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 9.09*).

***

В Верховной Раде Украины зарегистрированы проекты постановлений об увольнении министра обороны В. Гелетея и начальника Генерального штаба, главнокомандующего Вооруженных сил Украины В. Муженко. Соответствующие документы под № 5053 и 5054 зарегистрированы в парламенте в среду, 10 сентября.

Автором обеих законодательных актов стал внефракционный народный депутат В. Балоба. «К министру обороны есть множество претензий, как со стороны военных и коллег по правительству, так и от общественности. Лично я солидарен с людьми, и меня, как гражданина, такая работа тоже не устраивает», – написал В. Балоба на своей странице в Facebook. Депутат

отмечает, что не меньше претензий у общественности и к В. Муженко. «Чтобы быть справедливым до конца также зарегистрировал проект постановления об увольнении начальника Генерального штаба Вооруженных сил Украины. Вести в танковую атаку бойцов – это, безусловно, поступок. Но это работа офицеров. Задача начальника Генштаба – сделать все, чтобы эти офицеры не оказались в “котлах”», – добавил В. Балого.

Согласно данным на сайте Верховной Рады, оба проекта постановлений находятся на рассмотрении руководства парламента.

Как сообщал «Корреспондент.net», вопрос возможной отставки В. Гелетей, по словам депутата от «Свободы» А. Аронца, рассматривался на закрытом заседании парламента 4 сентября (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 10.09).

***

По словам народного депутата В. Олійника, на следующем пленарном заседании депутатам необходимо обсудить и реализовать план Президента Украины П. Порошенко по восстановлению мира на Востоке Украины.

«Перед нами стоит задача в максимально сжатые сроки обеспечить реализацию мирного плана Президента П. Порошенко. В частности, необходимо выработать механизм предоставления особого статуса Донецкой и Луганской областям, их экономическую свободу и гарантии свободного использования языков и культурных традиций. Это работа однозначно не одного дня, поэтому мы инициируем продолжение работы парламента на протяжении всей недели», – сказал депутат.

Он добавил, что депутатская группа «За мир и стабильность» готова внести свои предложения по особому статусу восточных регионов. «Нам важно сохранить целостность Украины и при этом дать возможность регионам самим выбирать наиболее благоприятные условия для экономического и культурного развития. Парламент должен разработать качественный механизм экономической свободы этих регионов, который позволит развиваться им исключительно за счет собственного потенциала. Но, безусловно, одновременно с предоставлением экономической свободы важно восстановить промышленные ресурсы и инфраструктуру Востока», – отметил В. Олійник (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 10.09).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко підписав Закон України № 1644-VII «Про санкції».

Документ створює механізм невідкладного реагування на наявні й потенційні загрози національним інтересам і безпеці України, включаючи

ворожі дії, збройний напад інших держав чи недержавних утворень, завдання шкоди життю та здоров'ю населення, захоплення заручників, експропріацію власності на території України, завдання майнових втрат і створення перешкод для сталого економічного розвитку, повноцінної реалізації громадянами України належних їм прав і свобод.

Згідно із Законом, спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) можуть застосовуватися з боку України по відношенню до іноземної держави, юридичної чи фізичної особи, іноземців або осіб без громадянства, а також суб'єктів, які здійснюють терористичну діяльність. Застосування санкцій також не виключає вживання інших засобів захисту.

Документом затверджується перелік санкцій і порядок їх застосування. Пропозиції щодо вживання, скасування та внесення змін до санкцій розглядатимуть Президент України, Кабінет Міністрів, Верховна Рада України, Рада національної безпеки та оборони, Служба безпеки та Національний банк. Рішення щодо застосування тих чи інших заходів вводиться в дію Указом Президента України та затверджуватимуться постановою Верховної Ради. Рішення набиратимуть чинності з моменту прийняття постанови і є обов'язковими до виконання.

Рішення щодо застосування таких санкцій, як анулювання офіційних візитів, засідань, переговорів з питань укладення договорів чи угод, позбавлення державних нагород України тощо, вводяться в дію лише Указом Президента й набирають чинності з моменту його видання.

Припинення дії договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою, як санкція здійснюється парламентом за поданням глави держави або іншого суб'єкта законодавчої ініціативи (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 10.09).*

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з Генеральним Секретарем ООН Пан Гі Муном.

Генеральний Секретар ООН подякував П. Порошенку за дії, які дозволили запровадити режим припинення вогню на Донбасі. «Це стало свідченням особливої мужності», – заявив Пан Гі Мун. Він також відзначив, що, незважаючи на можливу критику, дипломатичні кроки є вкрай важливими для встановлення миру, а також задля збереження суверенітету та територіальної цілісності.

Президент України подякував Генсекові ООН за підтримку і наголосив на важливості виконання всіх 12-ти пунктів Протоколу щодо мирного врегулювання, що був підписаний у Мінську 5 вересня, і який містить логіку його Мирного плану. Він підкреслив, що, окрім припинення вогню, потрібно започаткувати політичний процес та звільнити всіх заручників, включно із особами, які незаконно утримуються в Росії, зокрема Н. Савченко та О. Сенцовим.

Пан Гі Мун наголосив на важливості належного моніторингу та

верифікації режиму припинення вогню. Він також повідомив, що ООН співпрацює з ОБСЄ, з метою підсилення такого моніторингу та верифікації.

Президент П. Порошенко відзначив необхідність збільшення чисельності моніторингової місії ОБСЄ. Проведення дострокових парламентських та місцевих виборів, на думку Президента, закладе підвалини для політичного процесу, який зможе забезпечити сталий мирний процес в Донецькій та Луганській областях України.

Співрозмовники також обговорили питання дотримання прав людини та шляхи вирішення гуманітарної ситуації на Донбасі, зокрема через координацію зусиль з Червоним Хрестом.

Пан Гі Мун додав, що він веде постійний діалог зі світовими лідерами щодо підтримки України і її прагнень досягти миру. Він також заявив, що буде радий вітати Президента України в Нью-Йорку, де незабаром пройде 69-та сесія Генеральної Асамблеї ООН (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 10.09*).

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з президентом Російської Федерації В. Путіним.

Сторони обговорили комплекс питань, пов'язаних із забезпеченням режиму припинення вогню.

Президенти домовилися тримати ці питання на постійному контролі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 9.09*).

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з прем'єр-міністром Австралії Т. Ебботтом, під час якої поінформував про розвиток ситуації на Донбасі.

Прем'єр-міністр Австралії високо оцінив дії Президента України щодо втілення Мирного плану та його зусилля для запровадження режиму припинення вогню.

Т. Ебботт ще раз подякував за дії України під час подолання наслідків трагедії зі збитим літаком МН17. Він повідомив, що австралійський уряд готовий виділити 1 млн дол. США на гуманітарну допомогу для України через Міжнародний комітет Червоного Хреста. Австралія розгляне можливість поглиблення військово-технічного співробітництва і, як перший етап, направить в Україну партію військового спорядження та засобів утеплення. Також Австралія готова розпочати програми з навчання, тренування та оснащення українських військовослужбовців.

П. Порошенко подякував Т. Ебботту за вчасну допомогу й підтримку.

Прем'єр-міністр Австралії висловив намір відвідати Україну з офіційним візитом. Він поінформував, що, згідно із попередньою домовленістю, Австралія відкриває Посольство у Києві, яке розпочне роботу вже

найближчим часом. Це дасть змогу спростити отримання громадянами України консульських послуг, і тепер українці зможуть легше подорожувати до Австралії (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 10.09).

***

Президент України П. Порошенко підписав Указ № 715/2014 «Про затвердження Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», передає УНН.

У Положенні зазначено, що Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), є державним колегіальним органом, підпорядкованим Президентові України й підзвітним Верховній Раді України.

П. Порошенко також затвердив граничну чисельність працівників Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у кількості 600 штатних одиниць.

Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua)*). – 2014. – 10.09).

***

На розгляд Президента України внесено чотири кандидатури представників громадськості до складу Національної ради реформ, повідомив під час брифінгу заступник глави Адміністрації Президента України Д. Шимків.

За словами заступника глави АПУ, до складу Національної ради реформ пропонується включити співзасновника громадської коаліції «Реанімаційний пакет реформ» Г. Гопко, виконавчого директора Європейської бізнес-асоціації Г. Дерев'янку, засновника громадської ініціативи «Об'єднання українських випускників зарубіжних університетів «Професійний уряд» Д. Пасько, співзасновника громадської платформи «Нова країна» В. Пекаря.

«Сподіваюсь, що їхня участь у Національній раді реформ сприятиме швидшому прийняттю пакетів реформ, які повинні розглядатися Президентом, урядом та Верховною Радою», – зазначив Д. Шимків.

Заступник глави АПУ висловив переконання, що остаточне формування складу Національної ради реформ завершиться після парламентських виборів.

Говорячи про законопроект щодо створення Антикорупційного бюро, Д. Шимків повідомив, що він передбачає започаткування системи спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції. «Нам бракувало незалежного слідчого органу, який зможе забезпечувати слідчі дії та фокусуватися на антикорупційних діях високопосадовців та суддів», – сказав він.

Торкаючись питання запровадження в Україні мобільного зв'язку третього покоління, заступник глави АПУ підкреслив, що Кабінет Міністрів

має ухвалити постанову, яка дасть можливість Національній комісії з питань регулювання зв'язку оголосити відповідний тендер. «Ми чекаємо публічного оголошення постанови Кабінету Міністрів щодо цього питання», – сказав Д. Шимків.

Також заступник глави АПУ зазначив, що на сьогодні опрацьовується модель, згідно з якою на державну службу залучатимуться представники бізнесу з можливістю підвищення їхньої зарплати до ринкового рівня. «Така ініціатива вже існує в Канаді, Великій Британії та Австралії», – сказав Д. Шимків (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 9.09).

***

Як передбачено Конституцією, уряд України до 15 вересня внесе до парламенту проект закону про Державний бюджет, де чітко визначені мільярдні витрати на оборону, і додаткові закони, які концептуально змінюють бюджетну й податкову політику в країні. Про це повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні уряду в середу, 10 вересня, у якому взяли участь Президент України П. Порошенко, Голова Верховної Ради України О. Турчинов, глави обласних державних адміністрацій і Києва.

Глава уряду зазначив, що 9 вересня уряд України провів «майже останню нараду з приводу підготовки пакета бюджетної реформи і внесення змін до податкового і бюджетного законодавства». «Незважаючи на виборчий процес, бюджет – точно не агітка політичної сили, чесний і справедливий», – сказав він.

А. Яценюк повідомив, що уряд готовий доповідати щодо проекту бюджету в парламенті, і висловив сподівання, що Верховна Рада збереться для того, щоб проголосувати за цей законопроект (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 10.09).

***

«В Україні є два агресори: зовнішній – Росія, внутрішній – корупція та безвідповідальність, а для перемоги потрібна єдність». Про це сказав Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні уряду в середу, 10 вересня.

А. Яценюк підкреслив, що для перемоги потрібна єдність: «Як би не було складно – єдність всіх, незважаючи на різні політичні вподобання і навіть незважаючи на виборчий процес. Мова йде про долю країни, а не про кількість місць в парламенті».

Глава уряду також наголосив, що військова організація України – це «не що інше, як пострадянське міністерство оборони»: «Без радикальних змін в системі туди можна ще десятки мільярдів відправити, і толку не буде ніякого. Тому перше питання – це модернізація військової організації в країні. І для цього нам необхідно отримати не тільки зброю, а й фахівців, які здатні змінити якісно логістику військової організації».

Ще одне питання, яке, за словами А. Яценюка, необхідно обговорити, – це «лінія Маннергейма чи проект “Стіна”»: «Це оборонні укріплення, які

треба будувати дешево і швидко».

Третє питання, підкреслив глава уряду, стосується національної економіки: «Економіка знаходиться в стані війни. Ми можемо внести десятки законів у парламент, сотні нормативно-правових актів, ми підготували реформи, але жоден інвестор не заїде в країну, якщо в країну зайшли російські війська з танками, “градами”, кулеметами і диверсантами.

Не вирішивши питання зупинки війни, відправки російських військ на бази дислокації – хай Путіна охороняють – і відновлення кордону, на території України ніяка реформа не буде зреалізована. Тому що війна зараз є основним фактором. Країні потрібен мир, і ми зобов’язані зробити все для цього» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 10.09).

***

Кабмін выделил почти 1 млрд грн на выборы в Верховную Раду.

Кабинет Министров Украины выделил Центральной избирательной комиссии 957 млн 792,7 тыс. грн для подготовки внеочередных парламентских выборов, запланированных на 26 октября 2014 г. Соответствующее постановление № 415 обнародовано на сайте правительства во вторник, 9 сентября.

Согласно документу, Министерству финансов поручено привлечь данные средства из резервного фонда государственного бюджета (*Korrespondent.net (http://korrespondent.net)*. – 2014. – 9.09).

***

Режим припинення вогню на Сході України дає нагоду відновити пошукові роботи в зоні падіння літака Boeing 777 «Малайзійських авіаліній» – такої думки дійшли під час зустрічі В. Гройсман, віцепрем’єр-міністр України, голова Держкомісії з розслідування причин падіння літака та Х. Хуссейн, міністр оборони Малайзії.

«Ми могли б повернутися до питання обстеження території авіакатастрофи. Уряд України сприяв і сприятиме в межах своїх можливостей проведенню розслідування. І ми будемо й надалі робити все можливе, щоб тіла і рештки були знайдені і направлені рідинам. Ми готові надати усіляку підтримку для того, щоб група з розслідування катастрофи літака почала якомога швидше працювати на місці трагедії», – зазначив В. Гройсман.

Він наголосив, що всі дії щодо роботи експертів, зокрема Малайзії та Австралії, на місці трагедії мають бути скоординовані нідерландською стороною, яка веде розслідування причин катастрофи літака.

У свою чергу міністр оборони Малайзії Х. Хуссейн зазначив, що, незважаючи на перемир’я, атаки продовжуються і Малайзія не хоче піддавати ризику та небезпеці групу малайзійських фахівців, яка задіяна в розслідуванні. Тим не менше, Малайзія, отримавши дозвіл Міноборони України, направила в Україну 20 слідчих, які будуть готові одразу ж, як тільки буде можливість, виїхати на місце трагедії. «Ми не маємо намірів

окремо їхати на місце трагедії – тільки спільно з Нідерландами та Австралією, під координацією ОБСЄ та України», – сказав він.

Сторони дійшли згоди, що наближення зими й перспектива погіршення погодних умов загострює питання якомога скорішого відновлення пошукових робіт. Передусім необхідно звузити територію пошуку й зосередити зусилля на тих ділянках, куди раніше не було доступу (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2014. – 9.09).

***

Украина ожидает, что на следующем саммите «Восточного партнерства» Евросоюз даст Киеву четкий сигнал о возможности членства в ЕС, сообщает пресс-служба МИД.

По информации ведомства, такое пожелание в Баку выразили представители Украины на неформальном заседании министров иностранных дел стран-участниц «Восточного партнерства». «Во время заседания Молдова, Грузия и Украина подчеркнули, что ожидают в рамках саммита “Восточного партнерства” (в Риге в первой половине 2015 г.) четкого сигнала от ЕС о перспективе членства», – говорится в сообщении.

Украину на мероприятии представляла заместитель министра иностранных дел по вопросам европейской интеграции Е. Зеркаль, со стороны ЕС в заседании принимали участие еврокомиссар по вопросам расширения и европейской политике соседства Ш. Фюле и заместитель генерального секретаря Европейской службы внешних отношений Х. Шмидт (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net)*). – 2014. – 10.09).

***

Міністр аграрної політики та продовольства І. Швайка зазначив під час виступу на конференції з нагоди закриття проекту Twinning «Надання допомоги Україні в наближенні законодавства у сфері фітосанітарії та адміністративних засад у відповідності до європейських стандартів», що ЄС приділяє велику увагу аграрному сектору України.

Зокрема, І. Швайка зазначив, що сьогодні ЄС є стратегічним партнером для України й такі партнерські проекти є ще одним кроком до зближення. Також міністр зазначив, що підтвердженням великого інтересу європейців до аграрного сектору нашої держави є реалізація ряду проектів технічної допомоги саме в цьому секторі економіки.

Зокрема, відбулося офіційне відкриття іншого проекту ЄС Twinning щодо розвитку земельних відносин в Україні, на якому представники ЄС в Україні наголосили, що ЄС не диктує, як і що слід зробити Україні в земельній сфері, а забезпечує дружню країну інформацією та обмінюється досвідом з найкращих практик. Пріоритетними напрямками проекту визначено обіг земель сільгосппризначення, включаючи оцінку земель, їхню консолідацію та землеустрій, управління землями, у тому числі державної власності, земельний кадастр і подальший розвиток земельних інформаційних систем.

Так, українські фахівці та експерти ЄС однакостайні в думці, що ці сегменти діяльності є актуальними як нині, так і в майбутньому, коли Україна досягне відповідного етапу розвитку земельних відносин. Наріжним каменем ефективного управління є прозорість, відкритість і справедливість. Ці принципи стануть невід'ємною складовою усіх заходів проекту (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 10.09*).

***

Міністерство аграрної політики та продовольства разом з Міністерством юстиції запроваджують пілотний проект з введення в обіг аграрних розписок. Зокрема, це передбачено спільним наказом двох структур, який прийнято днями.

Аграрна розписка – товаророзпорядчий документ, що фіксує безумовне зобов'язання боржника, яке забезпечується заставою, здійснити поставку сільськогосподарської продукції або сплатити грошові кошти на визначених у ньому умовах.

Це новий інструмент забезпечення ресурсами сільськогосподарських товаровиробників. Він покликаний поліпшити доступ до кредитних ресурсів, сприятиме покращенню довгострокового планування ведення господарської діяльності.

Такі кроки дадуть змогу практично вивчити всі можливі ризики та визначити «критичні точки» запровадження аграрних розписок з тим, щоб у подальшому забезпечити належне функціонування такого інструменту, зробити його привабливим для бізнесу та поширити на всю територію України.

Запровадження пілотного проекту передбачено з 9 вересня 2014 р. Відпрацювання технологій введення аграрних розписок здійснюватиметься на прикладі Полтавської області (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 10.09*).

***

Незалежні експерти визначили, що Мінприроди найкраще справляється з темою люстрації: звільнено близько 10 % працівників міністерства. Про це повідомив міністр екології та природних ресурсів А. Мохник під час брифінгу на тему: «Руйнування корупційних схем в Мінприроди», який відбувся в Будинку уряду 9 вересня.

За словами А. Мохника, серед вагомих рішень, які впливають на руйнування корупційних схем, реальне скорочення дозвільних процедур, де є вплив чиновника, розслідування діяльності попередніх керівників і, відповідно, діяльності керівників структурних підрозділів міністерства і ухвалення кадрових рішень з цих питань, власне, налагодження чітких, зрозумілих, прозорих схем проведення тих чи інших процедур, визначених чинним законодавством.

Упродовж березня – серпня 2014 р. у Міністерстві екології та природних ресурсів України було ухвалено ряд кадрових рішень, які насамперед

стосувалися вищої та середньої ланки. Так, з початку березня було звільнено всіх заступників міністра, трьох радників, чотирьох директорів департаментів та одного заступника директора департаменту, одного начальника управління та трьох начальників відділів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 9.09).

***

Комплекс заходів з повернення орендованого майна Іршанського і Вільногірського гірничо-збагачувальних комбінатів до державної власності завершено.

«Уряд, Фонд державного майна, Міністерство економічного розвитку і торгівлі, Міністерство промислової політики у повному обсязі завершили комплекс заходів з повернення орендованого майна Іршанського і Вільногірського гірничо-збагачувальних комбінатів до державної власності», – повідомив в. о. голови Фонду державного майна Д. Парфененко на брифінгу в Будинку уряду 9 вересня.

За його словами, на виконання рішення уряду Фондом державного майна за три місяці до завершення терміну дії договорів оренди належним чином було поінформовано колишніх орендарів (приватне акціонерне товариство «Кримський ТИТАН») про те, що власник майна не має бажання продовжувати договірні відносини, а відтак майно має бути повернено з оренди. Після цього ФДМУ видано відповідні накази щодо проведення інвентаризації й оцінки з метою повернення майна на баланс державного підприємства.

Однак, як зазначив Д. Парфененко, інвентаризаційні комісії чотири рази намагалися вийти на об'єкти оренди, але їх туди не допустили, про що складено відповідні акти (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 9.09).

***

10 вересня в Києві відбулася конференція на тему: «Реформа спортивної галузі України».

Організатори заходу – Міністерство молоді та спорту України, Національний олімпійський комітет України, Спортивний комітет України – зібрали на НСК «Олімпійський» понад 100 функціонерів спортивної галузі України для обговорення структури майбутнього документа концепції реформування.

Робоча група з реформування, до складу якої входять представники Міністерства молоді та спорту, спортивних федерацій, Національного олімпійського комітету, презентувала учасникам конференції попередні напрацювання.

Протягом кількох годин тривало активне обговорення проекту концепції за такими напрямками: спорт вищих досягнень, масовий спорт, спорт у системі освіти, будівництво та управління спортивними спорудами. «Ми запрошуємо до співпраці всіх, кому небайдуже майбутнє українського

спорту. Ми разом маємо створювати правила, за якими спорт має розвиватися в нашій державі», – зазначив міністр молоді та спорту Д. Булатов.

Робота над проектом концепції з урахуванням пропозицій, наданих під час конференції, триватиме до середини жовтня.

16 жовтня 2014 р. заплановано Спортивний конгрес України, де буде представлено фінальний варіант концепції реформування спортивної галузі та нову редакцію закону «Про фізичну культуру і спорт». На конгрес, крім представників спортивної галузі України, запрошені послы європейських країн і США та голова представництва Європейського Союзу в Україні, представники Міжнародного олімпійського комітету та міжнародних спортивних федерацій, Ради Європи, Світового конгресу українців, відомі спортивні та громадські діячі (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 10.09).

***

10 вересня 2014 р. відбулася зустріч міністра молоді та спорту Д. Булатова з президентом Федерації легкої атлетики Норвегії С. Хансеном. Президент Федерації легкої атлетики Норвегії прибув до України з метою участі в конференції «Реформа спортивної галузі України», яка відбувається в Києві.

Під час зустрічі сторони обговорили поточну ситуацію в Українській державі щодо розвитку спорту, сучасних європейських принципів управління сферою фізичного виховання й спорту.

Д. Булатов високо оцінив підтримку, яку Україні надають європейські спортивні структури, у тому числі європейські федерації легкої атлетики (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 10.09).

***

Мініфраструктури спільно з Асоціацією міжнародних автомобільних перевізників підготували зміни до нормативних актів. Наразі в Міністерстві розроблено зміни до наказів № 75, 757, якими регулюються порядок відкриття регулярних маршрутів пасажирських перевезень і порядок видачі дозволів на вантажні, нерегулярні й маятникові перевезення відповідно. Про це розповів заступник міністра інфраструктури А. Бондаренко під час XV Міжнародної конференції «Міжнародні автомобільні перевезення – проблеми, шляхи їх вирішення і перспективи розвитку», яка відбувалася 9–10 вересня в Одесі (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 10.09).

***

ГФС пропонує ввести разову амністію доходів українців.

Государственная фискальная служба в рамках проведения налоговой реформы предлагает ввести в стране нулевую декларацию доходов граждан, предполагающую разовое декларирование всего имеющегося у гражданина

имущества по нулевой ставке налога. Об этом заявил глава ГФС И. Билоус, как пишет УНИАН.

«Мы предлагаем ввести нулевую налоговую декларацию доходов граждан и налоговую амнистию задекларированных сумм, а также одновременно внедрение непрямых методов налогообложения, – сказал он. – Мы говорим о разовом декларировании средств, банковских металлов, ценных бумаг, автомобилей – по нулевой ставке позволяем людям декларировать все, что у них было, и потом они будут спокойно декларировать свои расходы, которые соответствуют доходам», – отметил он.

По словам И. Билоуса, это шаг навстречу европейским нормам декларирования доходов и расходов.

Напомним, Кабинет Министров планировал к сентябрю передать в парламент проект налоговых реформ, разработанных согласно программе сотрудничества с Международным валютным фондом. Ключевой идеей реформы стало сокращение налогов с 22 до 9 (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 8.09).

ПОЛІТИКА

Канцлер ФРГ А. Меркель считает необходимым незамедлительно ввести в действие новые санкции ЕС против России. «Ввиду сложившейся ситуации мы выступаем за то, чтобы опубликовать список этих санкций. Надеюсь, что этот вопрос вскоре будет решен», – заявила А. Меркель, выступая в бундестаге в среду, 10 сентября.

Одновременно она подчеркнула, что санкции можно отменить, когда будут выполнены все 12 пунктов соглашения о прекращении огня на Востоке Украины. Санкции не являются самоцелью, а «вводятся в тех случаях, когда нет другого выхода», цитирует слова главы германского правительства.

Новые санкции были согласованы 8 сентября, но страны ЕС решили пока не вводить их в действие ввиду перемирия, заключенного на Востоке Украины. Санкции вступят в силу, как только будут опубликованы в официальном бюллетене ЕС (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 10.09).

***

США розглядають можливість розширити санкції проти фінансового, енергетичного та оборонного секторів російської економіки, заявила представник Держдепартаменту США М. Харф, передає УНН з посиланням на BBC.

За її словами, події на Сході України в найближчі дні дадуть можливість США визначити, чи є підстави для введення додаткових санкцій проти Росії.

У понеділок, 8 вересня, Євросоюз погодив новий пакет санкцій проти

Росії. За словами голови Європейської ради Х. Ван Ромпея, санкції наберуть чинності через кілька днів.

Представник ЄС підкреслила, що ці санкції прямо залежать від ситуації в Україні та в будь-який момент можуть бути призупинені.

Між тим проросійські сепаратисти на Сході України й урядові війська цієї країни поки дотримуються крихкого перемир'я (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 9.09).

***

ЄС готується оскаржити санкції РФ у Світовій організації торгівлі (СОТ). Про це на умовах анонімності «Європейській правді» заявив інформований дипломат з органів ЄС. «Ця робота вже ведеться, і російські контрсанкції будуть оскаржені у СОТ», – зазначив він.

Нагадаємо, у відповідь на санкції західних країн Росія ввела заборону на імпорт продуктів харчування з країн ЄС, а також із США та Норвегії.

Представник ЄС не погоджується із заявами російських чиновників, що такий крок є припустимим за нормами СОТ. «Найголовніше, що Росія не розуміє, що економічна війна з ЄС для неї не може закінчитися нічим добрим», – пояснив він (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2014. – 9.09).

***

Росія представила Києву й Брюсселю список своїх вимог щодо зміни вже підписаної Угоди про асоціацію Україна – ЄС. Про це пише «Дзеркало тижня» з посиланням на документ.

Замість трьох зазначених сфер Угоди, Москва хоче змінити п'ять напрямів, при цьому виключивши з вільної торгівлі 20 % товарів. По суті, для цього потрібні нові переговори, пише видання.

Аналіз документа говорить про те, що Росія хоче виключити із взаємної лібералізації торгівлі України з ЄС (відмовитися від скасування або значного зменшення імпорتنих мит. – Ред.) ряд товарів – усього 2376 тарифних ліній з 11 600, зазначених в Угоді про асоціацію. Тобто Москва пропонує Києву й Брюсселю вилучити з їхньої вільної торгівлі понад 20 % товарів. Список цих товарів займає 45 із 60 с. документа.

Зазначимо, що на попередніх консультаціях Україна, ЄС і РФ домовилися, що Росія представить свої зміни в текст Угоди про асоціацію в трьох сферах. Проте Москва хоче більшого – запропоновані нею зміни повинні торкнутися п'яти напрямів, включаючи лібералізацію тарифів й енергетику (крім обумовлених раніше сфер з технічного регулювання, санітарних і фітосанітарних заходів, митного адміністрування).

Крім того, Росія вимагає від України і Європейського Союзу внести зміни в Угоду про асоціацію, які б не перешкождали інтеграції України в Митний союз.

Також російська сторона вирішила, що до переліку обговорюваних у рамках Угоди питань потрібно внести ще й енергетику.

За оцінками експертів, з якими консультувалося видання, для задоволення всіх російських «бажань» буде потрібний новий мандат на переговори, а на самі переговори «про внесення змін до УА» піде приблизно два роки.

Нагадаємо, Європарламент наступного тижня голосуватиме за ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2014. – 10.09).

***

Украина несет всю ответственность за произошедшую под Донецком катастрофу малайзийского «Боинга-777». Об этом заявил министр обороны РФ С. Шойгу на встрече со своим коллегой из Малайзии Х. Хусейном, передает ИТАР-ТАСС.

«Катастрофа произошла в воздушном пространстве Украины, которая несет всю, полную ответственность за случившееся», – сказал он.

С аналогичным заявлением ранее выступил президент России В. Путин. «Безусловно, государство, над территорией которого это произошло, несет ответственность за эту страшную трагедию», – сказал глава РФ в середине июля.

«Убежден, что если бы Украина решала внутренние проблемы без применения вооруженных сил, без того кровопролития, которое было последний месяц, без применения тяжелой артиллерии, в том числе ракетной, без применения авиации – вертолетной, штурмовой, истребительной, убежден, эта трагедия бы не произошла», – подчеркнул российский министр, обращаясь к Х. Хусейну.

С. Шойгу отметил, что визит малайзийского министра, у которого в авиакатастрофе погибли родственники, носит внеплановый характер и его цель связана с крушением «Боинга» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 10.09).

***

Кризис на Юго-Востоке Украины используется для реанимации военного блока НАТО, заявил в среду, 10 сентября, президент России В. Путин на совещании по разработке проекта Федерального бюджета.

«Кризис в Украине, который и был, собственно говоря, спровоцирован и создан некоторыми нашими западными партнерами, сейчас используется для реанимации этого военного блока. Все это, безусловно, должно быть нами учтено и будет нами учтено при принятии решений по поводу обеспечения безопасности нашей страны. Мы должны будем сделать все для того, чтобы эта безопасность была надежно абсолютно гарантирована», – цитирует его слова РИА «Новости» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 10.09).

***

Організація з безпеки і співробітництва в Європі планує незабаром

почати використання безпілотників для спостереження за припиненням вогню в Україні. Про це повідомив голова ОБСЄ Д. Буркхальтер, передає УНН з посиланням на Reuters.

«На сьогодні обговорюються можливості якнайшвидшого залучення національних безпілотників як внесок країн-учасниць... до схеми моніторингу, – сказав Д. Буркхальтер. – Дрони ОБСЄ також будуть залучені найближчим часом».

Д. Буркхальтер зазначив, що угода про припинення вогню «знаменує собою реальну можливість нарешті переломити логіку ескалації».

Він заявив, що в Донецькій і Луганській областях перебуває 70 спостерігачів ОБСЄ для моніторингу припинення вогню між українськими силами й проросійськими сепаратистами і їхня кількість збільшиться.

Також Д. Буркхальтер додав, що має бути створено центр для роботи з повідомленнями про порушення режиму припинення вогню з обох сторін (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 10.09*).

***

У НАТО переконані в тому, що російська армія воює в Україні. Про це в інтерв'ю виданню «Коммерсант» розповів Генеральний секретар Альянсу А. Фог Расмуссен, повідомляє УНН.

«Ми стали свідками агресії відносно України з боку Росії. Росія атакує Україну. Росія незаконно анексувала Крим. У сформованій ситуації деякі члени НАТО дійсно відчують занепокоєння з приводу своєї власної безпеки. Адже Росія також оголосила про своє право втручатися в справи інших держав для захисту інтересів російськомовних меншин. Подібні заяви не можуть не викликати занепокоєння у членів Альянсу, насамперед у країн Балтії. Саме тому під час саміту ми зробили ряд кроків щодо зміцнення нашої колективної оборони», – повідомив А. Фог Расмуссен.

За словами Генсека, є багато підстав вважати, що Росія безпосередньо причетна до дестабілізації обстановки в Україні. «Ми ж бачили, що російські громадяни були захоплені на території України. Тому я думаю, що ми абсолютно очевидно є свідками російського втручання в Україні», – сказав Генсек.

Він нагадав, що не так давно Альянс оприлюднював дані про втручання Росії, зокрема супутникові знімки, на яких ясно видно, що російські Збройні сили перебувають на території України. Відповідаючи на запитання журналіста про те, чи на 100 % впевнені, що російська армія воює на Україні, він сказав: «Так. Ми на 100 % впевнені в цьому».

Як повідомлялося, це вже не перша заява представників НАТО щодо присутності російських військових на території України. Генеральний секретар НАТО А. Фог Расмуссен 6 вересня заявив, що Росія має вивести свої війська з України, кількість яких в Альянсі оцінюють у декілька тисяч (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 10.09*).

***

Центральна виборча комісія зареєструвала ще 13 кандидатів у народні депутати, які балотуються в одномандатних виборчих округах у порядку самовисування, передає УНН.

Станом на 10 вересня комісія зареєструвала вже 69 кандидатів у народні депутати на позачергових виборах (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 10.09).

***

Новый состав партии «Народный фронт», которую в Верховную Раду поведут Премьер-министр А. Яценюк и спикер парламента А. Турчинов, прибавит не более 1–2 % голосов избирателей. Такое мнение в комментарии «Корреспондент.net» высказал политолог, руководитель Центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко.

«Реального изменения рейтинга партии не будет. Не стоит переоценивать влияние этих людей на общественное мнение. Такое у нас уже неоднократно было: использование популярных журналистов, героев войны, но решающую роль имеет рейтинг лидера партии. В данном случае это рейтинг самого А. Яценюка», – сообщил политолог.

По мнению В. Фесенко, реальное предпочтение избирателей можно будет увидеть не раньше конца сентября – начала октября, поскольку еще трудно определить явку украинцев на выборах. «Пока я б не торопился с прогнозами, кто сколько получит на парламентских выборах. В том случае, если вот эта партия (“Народный фронт”. – Ред.) пойдет на выборы самостоятельно и получит не важно сколько процентов: от шести до восьми, это может серьезно дать шанс А. Яценюку остаться Премьер-министром», – пояснил эксперт (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 10.09).

***

Днями відбудеться форум, де ухвалять створення об'єднання опозиційних сил, які виступають за мир.

Понад 50 учасників зібралося 9 вересня в готелі «Інтерконтиненталь» у Києві, де відбувся круглий стіл на тему: «Мир. Стабільність. Відродження». Серед них були представники Партії розвитку України – голова виконкому Партії розвитку С. Ларін; народний депутат, голова Національного комітету Партії розвитку України Ю. Мірошниченко; його перший заступник М. Скорик; члени Політради політичної сили В. Зубанов, Ю. Ковалевська та О. Волошин, передає УНН.

Практично всі доповідачі зійшлися на думці, що нинішня влада не в змозі відповісти на виклики, які стоять сьогодні перед країною – уряд працює не на розвиток, а на руйнування України, а деякі політики свідомо розкручують маховик війни, сіючи в суспільстві ненависть і страх.

Учасники круглого столу дійшли висновку, що вибори до Верховної Ради – остання можливість зберегти країну єдиною. Саме парламент має стати «точкою зборки» України – тим місцем, де вона може й повинна

об'єднатися. Але це буде можливо тільки за умови представництва всіх регіонів країни.

Учасниками круглого столу було прийнято рішення про «об'єднання всіх конструктивних сил, яким небайдуже майбутнє України».

Голова виконкому Партії розвитку України С. Ларін виступив з ініціативою створити «моніторинговий комітет із захисту від політичних переслідувань» і «комітет із збору правдивої інформації про кількість загиблих, покалічених і зниклих без вести в ході АТО на Донбасі». І, підбиваючи підсумки роботи круглого столу, зазначив, що впродовж тижня відбудеться форум, на якому буде ухвалено створення об'єднання опозиційних сил, при цьому він виступив на підтримку ініціативи щодо проведення круглих столів з цієї тематики в усіх регіонах України (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 9.09*).

***

ЦВК прийняла від «Батьківщини» рішення зборів громадян щодо референдуму про вступ до НАТО. Про це журналістам повідомила лідер партії «Батьківщина» Ю. Тимошенко, яка разом з однопартійцями та членами ініціативної групи зі збору підписів за референдум принесла документи до ЦВК.

Уповноважений зборів – народний депутат від фракції «Батьківщина» С. Власенко – отримав довідку про прийняття документів та реєстрацію членів ініціативної групи.

Лідер «Батьківщини» наголосила, що партія наполягатиме на тому, щоб питання про референдум було розглянуто на засіданні ЦВК якнайшвидше і члени ініціативної групи змогли розпочати збір підписів. Вона впевнена, що підписів буде зібрано більше необхідних трьох мільйонів. «Без референдуму, одноосібно, жоден лідер не може дозволити зробити собі такий важливий доленосний крок, як вступ до НАТО», – наголосила вона.

На думку Ю. Тимошенко, референдум щодо членства України в НАТО має відбутися одночасно з достроковими парламентськими виборами – 26 жовтня.

Лідер «Батьківщини» також засудила перешкоди, які штучно створюються навколо теми референдуму. Зокрема, вона згадала абсурдне рішення суду за позовом проросійської партії «Союз» та «мінування» будівлі ЦВК. «Усі ці дії свідчать про те, що сьогодні вступ до НАТО є доленосним історичним рішенням, яке раз і назавжди захистить Україну та зробить Україну частиною всього демократичного західного світу. І саме коли ми будемо цією частиною, нам не буде загрозувати будь-яка військова агресія», – зазначила вона.

Ю. Тимошенко наголосила, що зараз блокується питання не тільки вступу України в НАТО, а й ратифікації Угоди про асоціацію з ЄС, яка була підписана кілька місяців тому і досі не передана Президентом України до парламенту. «Це говорить про те, що через війну, через тиск, через смерті людей, які виникли внаслідок військової агресії Росії, нас зупиняють від

входження в європейський цивілізаційний простір. Але ми будемо сильними і ми доб'ємося перемоги України. Не капітуляції, а справжньої перемоги», – підкреслила лідер партії «Батьківщина».

Нагадаємо, що 5 вересня за ініціативою партії «Батьківщина» у столиці відбулися збори громадян щодо проведення референдуму про вступ України до НАТО. Збори затвердили формулювання питання, яке пропонується винести на всеукраїнський референдум. Воно звучатиме таким чином: «Чи підтримуєте Ви приєднання України до Організації Північноатлантичного Договору (НАТО) як системи колективної безпеки?». Також була створена ініціативна група, якій доручено організувати процес збору підписів (*Сайт партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»* (<http://batkivshchyna.com.ua/news/20604.html>). – 2014. – 11.09).

ЕКОНОМІКА

Оператор польської газотранспортної системи компанія Gaz System у середу, 10 вересня, підтвердила, що була змушена припинити постачання газу з Європейського Союзу в Україну через зменшення постачань російського палива в Польщу «Газпром». Про це УНІАН повідомила прес-служба компанії, відповідаючи на запит агентства.

«Поки що через необхідність змін руху в газотранспортній системі, які ми були змушені зробити через обмеження постачань із східного напрямку, є необхідним тимчасове припинення реалізації послуги з транспортування на пункті “Хермановіце” в напрямку України», – зазначила прес-служба.

У Gaz system не уточнили, чи дійсно припинені із середи з обіду поставки в Україну можуть бути відновлені за два дні, як повідомив представник «Укртрансгазу».

Раніше в середу польська PGNIG повідомила, що «Газпром» з понеділка почав постачати їй менші обсяги газу, ніж передбачено чинним контрактом між сторонами.

У вівторок компанія отримала на 24 % менше палива, ніж мала б, а в понеділок – на близько 20 % менше.

Прес-секретар PGNIG Д. Гаєвська сказала, що компанія серйозно занепокоєна зменшенням газових поставок з Росії і «Газпром» досі не пояснив мотиви свого рішення.

У вівторок британська Financial Times написала, що «Газпром» планує обмежувати постачання газу своїм споживачам в Європейському Союзі для того, аби змусити їх відмовитися від реверсних постачань палива Україні, якій російський газовий монополіст повністю припинив постачати газ з другої половини червня цього року.

Україна намагається компенсувати недобір російського газу власне завдяки поставкам з ЄС. Глава «Газпрому» заявляв про нелегальність таких прокачок і називав їх «наполовину аферою», оскільки компанії з ЄС

постачають українцям раніше закуплений у Росії газ.

Як повідомлялося, в «Укртрансгазі» в середу зазначили, що Польща припинила реверсні поставки газу в Україну через обмеження, введені російським монополістом компанією «Газпром».

За даними «Укртрансгазу», польська сторона попросила два дні технічної перерви в постачанні газу до України для пошуку необхідного ресурсу в себе на ринку.

Поza тим оператор польської газотранспортної системи Gaz System повідомив, що, за підсумками середи, до України через Польщу буде поставлено близько 1,3 млн куб. м, замість раніше запланованих 3,8 млн куб. м (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2014. – 10.09*).

***

Компанія «Газпром» пояснила снижение объемов экспорта газа в Польшу необходимостью закачивать топливо в подземные хранилища, сообщает РБК.

«Поставки газа по всем направлениям осуществляются, исходя из имеющихся в настоящий момент ресурсов для экспорта и продолжающейся закачки в ПХГ на территории Российской Федерации», – заявил официальный представитель «Газпрома» С. Куприянов.

С начала сентября среднесуточная добыча «Газпрома» на 230 млн куб. м ниже, чем год назад (примерно 930 млн куб. м в сутки). Из баланса полностью вычеркнута Украина. Правда, закачка газа в хранилища сейчас ведется несколько более интенсивно, чем годом ранее – на 17 %.

Как писал «Минфин», 10 сентября польская государственная газовая компания PGNiG заявила, что наблюдает снижение поставок газа от российского «Газпрома» с начала недели, из-за чего не сможет реэкспортировать природный газ в Украину (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2014. – 10.09*).

***

В украинских подземных хранилищах газа (ПХГ) по состоянию на 7 сентября 2014 г. находится 16,0 млрд куб м природного газа. Об этом говорится в сообщении пресс-службы ПАО «Укртрансгаз».

«Закачка природного газа проходит в оптимальном технологическом режиме и согласно плану», – комментируют в «Укртрансгазе».

Отметим, по данным ассоциации Европейских операторов подземных газовых хранилищ (GSE), по состоянию на 7 сентября Украина увеличила количество газа в подземных хранилищах газа на 0,24 % – до 15,991 млрд куб. м. Таким образом, украинские ПХГ сейчас заполнены на 50,05 % (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2014. – 9.09*).

***

Украина импортировала через Словакию 280 млн куб. м газа.

С учетом тестовых поставок, которые начались с 16 августа, Украина

импортировала уже 280 млн куб. м из Словакии, говорится в сообщении ПАО «Укртрансгаз».

При этом с 1 сентября, когда был запущен полноценный реверс газа, импортировано около 200 млн куб. м природного газа.

Кроме того, согласно оперативным данным оператора украинской ГТС, запасы природного газа в подземных хранилищах компании, по состоянию на 6 сентября, составляли 15,954 млрд куб. м. При сохранении существующих темпов закачки в октябрь Украина может войти с запасами 16,8–16,9 млрд куб. м.

Как сообщал «Минфин», поставки газа из Словакии приблизились к полноценным объемам (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 9.09).

***

Депутаты требуют от А. Яценюка отчитаться за расходование газа украинской добычи.

Народные депутаты заподозрили, что газом собственной добычи, которого должно хватать для социальных потребностей украинцев, торгуют на внешнем рынке. «Объема украинского газа достаточно для обеспечения потребностей населения», – заявил народный депутат, уполномоченный группы «За мир и стабильность» В. Грушевский.

По его словам, ежегодный объем добычи украинского газа составляет более 19 млрд куб. м. «В Украине ежегодно добывается около 19 млрд куб. м газа. Для обеспечения социальных потребностей населения необходимо около 22 млрд куб. м газа. Таким образом, проведя несложный математический расчет, получаем, что Украине не хватает около 3–5 млрд куб. м. Вместе с тем, исходя из последних заявлений Премьер-министра А. Яценюка, оказывается, что в газовых хранилищах находится всего 16 млрд куб. м. Остается вопрос: где остальной объем украинского газа», – сказал нардеп.

В. Грушевский призвал Премьер-министра предоставить отчет о расходовании украинского газа на ближайшем заседании парламента. «Создается впечатление, что украинский газ, несмотря на его нехватку, продолжают перепродавать не на внутренний рынок, а на внешний. И так, мы бы хотели услышать полный отчет о состоянии расходования отечественного газа. В случае необходимости будем инициировать введение моратория на продажу отечественного газа за пределы страны», – резюмировал он (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 9.09).

***

Украина вводит в промышленную разработку шесть новых месторождений нефти и газа. Соответствующие приказы обнародованы на сайте Министерства энергетики и угольной промышленности.

В частности, речь идет о Горобцевском, Кобзевском, Западно-Староверовском, Евгениевском и Дробышевском газоконденсатных

месторождениях, а также о Валюховском нефтегазоконденсатном месторождении.

В приказах уточняется, что заявки на разработку этих месторождений подало ПАО «Укргазвидобування».

«Укргазвидобування», 100 % акций которого принадлежит НАК «Нафтогаз України», является крупнейшей газодобывающей компанией страны, обеспечивающей около 75 % общей добычи газа в стране (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 10.09).

***

Техническая миссия Международного валютного фонда прибыла в Украину по просьбе главы Национального банка Украины В. Гонтаревой. Об этом глава НБУ заявила во время круглого стола, передает радио «Свобода» во вторник, 9 сентября.

«Мы находимся в программе Международного валютного фонда. Сейчас специально приехала миссия, которую лично я вызвала, во главе с Георгиевым (руководитель миссии Международного валютного фонда Н. Георгиев. – Ред.)», – заявила В. Гонтарева.

По ее словам, вместе с представителями миссии планируется обсудить вопрос создания института маркет-мейкеров, которыми должны стать крупнейшие банки (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 9.09).

***

Объем межбанковского рынка в Украине составляет 200–300 млн дол. в день. Об этом заявила глава НБУ В. Гонтарева.

«У нас сегодня настолько небольшой и несбалансированный рынок... Среднерыночный объем торгов составляет от 200 до 300 млн дол. в день. Для страны с 45-миллионным населением я бы назвала это даже чем-то просто неприличным», – заявила В. Гонтарева в ходе круглого стола.

По её словам, сейчас рынок «практически остался с нашими импортерами и экспортерами наедине». «Если сегодня рынок 300 млн, а завтра 200, это превращает наш рынок в полностью несбалансированное состояние. И от этого в этот день могут происходить такие перекосы, которые вы все видели сами», – отметила глава НБУ.

При этом она заявила, что скачки валютнообменного курса могут быть спровоцированы из-за сделок в 50 тыс. дол.

Как сообщал «Минфин» ранее, 9 сентября межбанк открылся в диапазоне 12,9000–12,9900 грн/дол. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 9.09).

***

За два месяца Украина экспортировала почти 6 млн т зерна. Традиционно в лидерах среди культур – пшеница и ячмень.

По состоянию на 8 сентября экспорт зерна из Украины составил

5,98 млн т с начала текущего маркетингового года (июль 2014 г. – июнь 2015 г.). Об этом говорится в сообщении пресс-службы Министерства аграрной политики и продовольствия.

В частности, согласно данным Минагропрода, экспортировано 3,37 млн т пшеницы, 2,15 млн т ячменя, 387 тыс. т кукурузы и 81 тыс. т других зерновых.

Еще 202 тыс. т зерновых погружено на корабли. Таким образом, объемы экспортированного и подготовленного к экспорту зерна составляют почти 6,2 млн т.

Напомним, экспорт зерна из Украины составил 32,4 млн т в 2013/2014 маркетинговом году, что на 42,1 % больше, чем в предыдущем сезоне. При этом в 2013 г. Украина собрала рекордный урожай зерновых – почти 63 млн т.

Согласно балансам Минэкономразвития, составленным на 1 августа, Украина при производстве в этом году 58,55 млн т зерна (без учета Крыма) и имеющихся переходящих остатках может экспортировать в 2014/2015 маркетинговом году 32,34 млн т. Потребность внутреннего рынка в зерне МЭРТ оценил примерно в 27,3 млн т (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 10.09).

***

Українські виробники за перші сім місяців поточного року поставили до Польщі товарів на 1 млрд 67 млн євро.

Це на 15,2 % більше за показники аналогічного періоду минулого року, повідомляє УНІАН з посиланням на оприлюднені 10 вересня попередні дані про зовнішню торгівлю польського Головного управління статистики (GUS).

Частка українського імпорту в усіх поставках до Польщі зросла на 1 п. п. – до 1,1 %.

Україна посіла 21 місце серед усіх торгових партнерів поляків, які продавали свої товари в цій країні.

Водночас польські виробники скоротили експорт до України на 26,5 % – до 1 млрд 753 млн євро.

Україна серед ринків збуту посіла 15 місце для Польщі, а її частка у загальних поставках скоротилася до 1,9 з 2,7 % роком раніше.

У цілому Польща за звітний період збільшила експорт на 5,5 % – 93,9 млрд євро на тлі зростання імпорту на 4,4 % – до 94 млрд євро (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2014. – 10.09).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

В Україні зафіксован серйозний отток інвестицій.

За январь – июнь Украина привлекла 1,3 млрд дол. и потеряла 8 млрд дол. иностранных инвестиций. Об этом заявил глава Государственного агентства по инвестициям и управлению национальными проектами С. Евтушенко.

«Война на Востоке Украины является одним из основных стоп-факторов, который ограничивает доступ иностранных компаний к рынку капитала в Украине и повышает риски до недопустимого уровня. Статистика за первое полугодие является несколько скромной, Украине удалось привлечь 1,3 млрд дол. Кроме того, мы вынуждены констатировать немалый отток инвестиций из Украины – примерно 8 млрд дол.», – сказал С. Евтушенко.

При этом он заявил, что в Госнацпроект стабильно поступают запросы от иностранных инвесторов, которые серьезно заинтересованы проектами по аграрным и инфраструктурным секторам и даже готовы инвестировать в них, однако всех останавливает ситуация на Востоке Украины (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 10.09).

***

В НБУ решили ликвидировать «Промэкономбанк». Об этом сообщает Фонд гарантирования вкладов физических лиц.

«Начата процедура ликвидации ПАО “КБ ”Промэкономбанк” и назначен уполномоченным лицом фонда на ликвидацию И. Волощук сроком на один год – с 8 сентября 2014 г. по 8 сентября 2015 г. включительно», – указывается в сообщении.

В частности, решение о ликвидации банка закреплено постановлением НБУ № 552 5 сентября 2014 г.

В фонде также напомнили, что 22 августа с «Фидобанком» подписан договор о передаче части активов и обязательств «Промэкономбанка»: «Фидобанк» приобретает все права и обязанности должника перед вкладчиками по возврату денежных средств и уплаты процентов по договорам банковского счета/вклада в пределах 200 тыс. грн.

Напомним, временная администрация в «Промэкономбанк» была введена на три месяца – по 21 августа. Фонд продлил срок действия временной администрации в «Промэкономбанке» до 22 сентября (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 9.09).

***

В этом сезоне в Украине закроются 15 сахарных заводов, сообщил гендиректор Национальной ассоциации сахаропроизводителей «Укрсахар» Н. Ярчук. Такое заявление руководитель сделал на Международной конференции «Ценовые стратегии на рынках зерновых,

масличных и сахара», передает «ПроАгро».

По его словам, в настоящий момент в Украине цена сахара самая низкая на всем постсоветском пространстве. «Если стоимость 1 т сахара сейчас в России и Беларуси составляет 690 дол., в Молдове – 700 дол., то в Украине она на сегодня 680 дол.», – сказал специалист.

При этом себестоимость сахара, произведенного в Украине в 2013/14 маркетинговом году, составляла, по данным Н. Ярчука, в среднем 7,5 тыс. грн/т, а в новом сезоне, ввиду роста цен на энергоносители и другие ресурсы, возрастет до 9,5–10 тыс. грн/т. «В настоящее время сахар в рознице продается ниже его себестоимости. Ввиду этого, а также удорожания производственных ресурсов, в этом сезоне закроются 15 сахарных заводов, которые работали еще в прошлом году», – заявил гендиректор «Укрсахара».

Кроме того, он подтвердил прежний прогноз производства сахара в Украине в 2014/15 маркетинговом году в объеме 1,7 млн т, плюс 350 тыс. т на заводах осталось с прошлого сезона. При этом фактический объем внутреннего потребления составляет 1,59 млн т в год.

Среднегодовое потребление сахара на одного человека в Украине составляет 36 кг при норме 38 кг.

Напомним, в августе в Минагрополитики заявляли, что в этом сезоне 20 украинских сахарных заводов перейдут на альтернативные виды топлива (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 10.09).

***

Автопроизводство в Украине продолжает падение.

На украинских автомобильных заводах в августе 2014 г. было произведено 436 автотранспортных средств, что в 13 раз меньше показателей августа 2013 г. (5 тыс. 783 шт.) и на 21 % меньше данных за июль 2014 г. (555 шт.). Об этом свидетельствуют предварительные данные Ассоциации автопроизводителей Украины «Укравтопром».

В частности, августовский показатель в области производства легковых автомобилей – 189 шт., что на 45 % меньше июльского результата и почти в 28 раз ниже аналогичного показателя прошлого года. Коммерческих автомобилей в августе было произведено такое же количество, как и в предыдущем месяце, – 153 шт., однако на 44 % меньше чем год назад.

Производители автобусов закончили месяц с показателем 94 машины и таким образом улучшили свой июльский результат на 59 %, но при этом отставание от августа 2013 г. составило 61 %.

За период январь – август 2014 г. в Украине было произведено 24 тыс. 816 ед. автотранспортной техники, что на 15 % меньше аналогичного результата минувшего года.

Выпуск легковых автомобилей за этот период уменьшился на 13 % – до 23 тыс. 093 шт., производство коммерческих авто продемонстрировало падение на 3 % и составило 1 тыс. 131 автомобиль, а автобусное производство снизилось на 55 % – до 592 ед. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 9.09).

***

В первом полугодии количество страховщиков в Украине сократилось на 4 % по сравнению с аналогичным периодом прошлого года и составило 400 компаний. Об этом сообщается в пресс-релизе Нацкомфинуслуг.

Как отмечается в релизе, одной из причин сокращения численности страховщиков стало ужесточение политики регулятора в отношении недобросовестных компаний, в частности «схемных» страховщиков и компаний, которые годами не осуществляли страховую деятельность.

В то же время активы страховщиков в первом полугодии 2014 г. увеличились. Так, совокупный объем активов страховщиков по сравнению с аналогичным периодом прошлого года возрос на 2,2 млрд грн, или 3,6 %, – до 66 млрд грн.

Также сократился объем поступлений валовых страховых премий на 23,3 %, а чистых страховых премий – на 16,5 %. Это произошло за счет сокращения поступлений валовых страховых премий по страхованию финрисков (на 48,3 %), имущества (на 29,4 %), огневых рисков и рисков стихийных явлений (на 33,1 %), ответственности перед третьими лицами (39,1 %) и страхования кредитов (54,3 %).

Уменьшился на 35,8 % и уровень исходящего перестрахования, в частности перестрахования внутри страны – на 40,4 %.

За первое полугодие возросло количество выплат по страхованию жизни (+53,1 %), автострахованию (+7,1 %) и медстрахованию (+11,5 %). Как отмечается в пресс-релизе, высокий уровень валовых страховых выплат наблюдался по добровольному личному страхованию (+40,3 %) и ОСАГО (+40,9 %). В то же время страховые выплаты по страхованию финансовых рисков сократились на 88,1 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 9.09).

***

Евросоюз призывает США начать экспорт нефти и газа в Европу.

Еврокомиссар по торговле К. де Гюхт заявил, что США должны начать экспорт нефти и газа в Европу в связи с геополитической ситуацией в Европе, сообщает Reuters. Экспорт будет происходить в рамках создания трансатлантической зоны свободной торговли. «Важно, чтобы мы приняли такую позицию (по энергетическому соглашению с США) как можно скорее, потому как, может быть, вы заметили, что некоторые вещи происходят в Европе», – сказал К. де Гюхт журналистам на брифинге в Вашингтоне.

Отмечается, что отмена 40-летнего запрета США на экспорт нефти может оказать давление на Россию (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 9.09).

***

Импорт товаров и услуг в Россию из стран дальнего зарубежья в

августе рухнул на 15,6 % по сравнению с июлем 2014 г. и составил 20,47 млрд дол. Об этом сообщается в материалах ФТС РФ.

Импорт продовольственных товаров по многим показателям упал на 50–70 %. В частности, ввоз молока в РФ сократился более чем вдвое (на 56 %). Импорт овощной продукции упал на 73 %, фруктов – на 32 %, а мяса и субпродуктов – на 17 % (особенно снизились объемы ввоза свинины и птицы).

Импорт машиностроительной продукции сократился на 19,7 %, химической продукции – на 12,2 %, а текстильных изделий и обуви – на 3,3 %. Среди текстильных изделий значительно упал импорт хлопка – на 27,4 %.

Относительно августа 2013 г. общее падение импорта составило 11,4 %. Объем ввоза продовольственных товаров к тому же месяцу прошлого года сократился на 7,5 %.

В целом импорт в Россию в январе – августе 2014 г. сократился на 4,4 % по сравнению с аналогичным периодом 2013 г., составив 170,2 млрд дол.

Напомним, Россия ввела годичный запрет на ввоз мясной, рыбной и молочной продукции, а также овощей и фруктов из государств ЕС, США, Канады, Австралии и Норвегии в ответ на санкции Запада за роль РФ в украинском кризисе (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 9.09).